

ZPRÁVA O ČINNOSTI PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE V ROCE 2022

Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace

B | R | N | O

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
FINANČNĚ PODPORUJE ZOO BRNO A STANICI ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ,
PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

ZOO
BRNO

ZPRÁVA O ČINNOSTI ZOO BRNO A STANICE ZÁJMOVÝCH ČINNOSTÍ, PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE ZA ROK 2022

OBSAH:

I.	PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HLAVNÍ ČINNOSTI ORGANIZACE	5
1.	Činnost chovatelská	5
1.1.	Stavy zvířat	5
2.	Činnost ochranná	8
2.1.	Projekty	8
2.2.	Záchranná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích při Zoo Brno	13
2.3.	Adopce, veřejné sbírky	14
2.4.	Kura Kura - želvy v ohrožení	14
2.5.	Pomoc chovu ohrožených druhů zvířat	14
2.6.	Záchranný mezinárodní program reintrodukce orla východního a mezinárodní repatriační program pro jeřáby na Dálném východě	14
2.7.	Podpora záchranné stanice Jinačovice	15
2.8.	Jsme v tom spolu	15
3.	Činnost vědecká	15
4.	Činnost vzdělávací	17
4.1.	Útvar vzdělávání a útvar praktického vzdělávání	17
4.2.	Útvar Středisko ekologické výchovy Hlídka (SEV Hlídka)	23
5.	Poskytování služeb v souvislosti s péčí o návštěvníky	26
5.1.	Akce pro veřejnost	27
5.2.	Marketingové akce mimo areál zoo	27
5.3.	Obchodní akce v areálu zoo	28
5.4.	Informační a propagační aktivity	28
5.5.	Zážitkové programy Zoo Brno	29
5.6.	Virtuální expedice Zoo Brno	29
6.	Činnost související s vlastním provozem Zoo Brno	30
6.1.	Správa majetku	30
6.2.	Útvar podpůrných aktivit	30
6.3.	Útvar dopravy a zeleně	31
6.4.	Informační technologie	31
II.	PLNĚNÍ ÚKOLŮ V PERSONÁLNÍ OBLASTI	33
1.	Organizační a personální změny v Zoo Brno v roce 2022	33
2.	Dobrovolnictví individuální a firemní	35
3.	Vzdělávání zaměstnanců	35
3.1.	Skupinové - periodická a rozšiřující	35
3.2.	Individuální - odborná a profesní	35

3.3.	Individuální - rozšiřující kvalifikaci - organizované zaměstnancem	36
4.	Personální obsazení	36
4.1.	Změny personálního obsazení 2022	37
4.2.	Dodržování bezpečnosti práce, pracovní úrazy za rok 2022	37
III.	PLNĚNÍ ÚKOLŮ V OBLASTI HOSPODAŘENÍ	39
1.	VÝNOSY	39
1.1.	Rozpis všech výnosů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu	39
1.2.	Zdůvodnění výrazných odchylek ve vývoji jednotlivých druhů výnosů	39
2.	NÁKLADY	41
2.1.	Podrobný rozpis čerpání nákladů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu	41
2.2.	Zdůvodnění výrazných odchylek ve vývoji jednotlivých druhů nákladů	42
2.3.	Plnění odpisového plánu	42
3.	FINANČNÍ MAJETEK	43
3.1.	Stavy finančních prostředků na bankovních účtech	43
3.2.	Pokladní hotovost	43
3.3.	Ceniny	43
4.	POHLEDÁVKY A ZÁVAZKY	44
4.1.	Pohledávky	44
4.2.	Závazky	44
5.	TRANSFERY Z JINÝCH VEŘEJNÝCH ROZPOČTŮ (PODROBNÝ ROZPIS PŘIJATÝCH TRANSFERŮ, INFORMACE O JEJICH ČERPÁNÍ)	44
5.1.	Finanční prostředky poskytnuté Ministerstvem životního prostředí ČR v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám pro rok 2022“	44
5.2.	Finanční prostředky poskytnuté MŽP v rámci programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ podporovaného z Finančního mechanismu Norska 2021 - 2024	47
5.3.	Finanční prostředky poskytnuté SFŽP - výzva NPŽP 1/2020 - 6.1.F	47
5.4.	Finanční prostředky od Úřadu práce Brno – město	47
5.5.	Účelový neinvestiční příspěvek z MŠMT na provoz školského zařízení	47
6.	INVESTICE	48
IV.	KOMENTÁŘ K TABULCE „PLÁN TVORBY A ČERPÁNÍ PENĚŽNÍCH FONDŮ“	50
V.	KONTROLNÍ ČINNOST	55
1.	Roční plán kontrolní činnosti prováděné organizací	55
2.	Vyhodnocení plánu kontrolní činnosti prováděné organizací za rok 2022	55
2.1.	Úvod	55
2.2.	Audity realizované v roce 2022 - výsledky auditů	55
2.3.	Souhrnné zhodnocení výsledků interního auditu	56

VI.	INFORMACE O VÝSLEDKU INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ	57
1.	Vyhodnocení průběhu inventur	57
2.	Informace o zjištěných inventarizačních rozdílech a zúčtovatelných rozdílech	57

I. Plnění úkolů v oblasti hlavní činnosti organizace

Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace (dále jen Zoo Brno) vyvíjí svou činnost v oblasti chovatelské, ochranné, vědecké a vzdělávací, dále poskytuje služby v souvislosti s péčí o návštěvníky, vyvíjí rovněž činnosti související s vlastním provozem a provozuje stanice zájmových činností se zaměřením na EVVO.

1. Činnost chovatelská

1.1. Stavby zvířat

K poslednímu dni roku 2022 chovala brněnská zoo **2 524 zvířat 414 druhů**. Počty druhů a jedinců (rozvržených do sedmi skupin), které zoo chovala na začátku a na konci roku 2022, uvádí následující tabulka:

Tabulka č. 1: Počty zvířat chovaných v Zoo Brno na začátku a na konci roku 2022

	01. 01. 2022		31. 12. 2022	
	Druh <i>Species</i>	Jedinec <i>Specimen</i>	Druh <i>Species</i>	Jedinec <i>Specimen</i>
Bezobratlí (<i>Invertebrata</i>)	83	628	73	425
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	2	4	2	16
Ryby (<i>Pisces</i>)	134	1 510	123	1 250
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	6	36	6	35
Plazi (<i>Reptilia</i>)	64	232	62	228
Ptáci (<i>Aves</i>)	60	226	63	231
Savci (<i>Mammalia</i>)	83	355	85	339
Celkem (Total)	432	2 991	414	2 524

V kolekci zvířat Zoo Brno se k poslednímu dni roku 2022 nacházelo 40 taxonů savců, ptáků a plazů, jejichž chov řídí Evropské záchovné programy pro ohrožené druhy (EEP):

Český název	Latinský název	Stav v zoo	Celkem exemplářů
Mnohonožka	<i>Sechelleptus seychellarum</i>	0.0.6	6
Želva paprščitá	<i>Astrochelys radiata</i>	1.2.0	3
Želva pavoukovitá	<i>Pyxis arachnoides brygooi</i>	5.2.5	12
Orlície bornejská	<i>Orlitia borneensis</i>	2.0.0	2
Dlouhokrčka McCordova	<i>Chelodina mccordi</i>	1.2.0	3
Korovec mexický	<i>Heloderma horridum</i>	1.0.3	4
Berneška rudokrká	<i>Branta ruficollis</i>	1.1.0	2
Polák východní	<i>Aythya baeri</i>	1.1.0	2
Kajka mořská	<i>Somateria mollissima</i>	1.2.0	3
Jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	2.2.0	4
Sovice sněžní	<i>Bubo scandiacus</i>	1.1.0	2
Kakadu arový	<i>Probosciger a. aterrimus</i>	0.2.0	2

Majna Rothschildova	<i>Leucopsar rothschildi</i>	0.1.0	1
Klokánek králikovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	2.1.0	3
Klokan žlutohý	<i>Petrogale x. xanthopus</i>	4.4.0	8
Lemur tmavý	<i>Eulemur macaco</i>	1.3.0	4
Lemur kata	<i>Lemur catta</i>	5.0.0	5
Lemur vari	<i>Varecia variegata</i>	0.2.0	2
Kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	1.5.0	6
Lvíček zlatohlavý	<i>Leontopithecus chrysomelas</i>	1.1.0	2
Tamarín žltoruký	<i>Saguinus midas</i>	4.2.0	6
Tamarín pinčí	<i>Saguinus oedipus</i>	1.1.0	2
Dželada hnědá	<i>Theropithecus gelada</i>	1.0.0	1
Kočka pouštní	<i>Felis margarita</i>	0.1.0	1
Margay	<i>Leopardus wiedii</i>	1.1.0	2
Manul	<i>Otocolobus manul</i>	2.2.0	4
Lev konžský	<i>Panthera leo bleyenberghi</i>	1.1.0	2
Levhart cejlonský	<i>Panthera pardus kotiya</i>	1.1.0	2
Tygr sumaterský	<i>Panthera tigris sumatrae</i>	1.1.0	2
Vlk hřivnatý	<i>Chrysocyon brachyurus</i>	1.1.0	2
Medvěd lední	<i>Ursus maritimus</i>	0.1.0	1
Panda červená	<i>Ailurus fulgens</i>	1.2.0	3
Kůň Przewalského	<i>Equus caballus przewalskii</i>	0.3.0	3
Kiang	<i>Equus kiang holdereri</i>	1.3.0	4
Tapír jihoamerický	<i>Tapirus terrestris</i>	1.1.0	2
Sob polární	<i>Rangifer tarandus</i>	3.2.0	5
Žirafa Rothschildova	<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>	0.4.0	4
Takin indický	<i>Budorcas t. taxicolor</i>	3.6.0	9

Celkem

131

K poslednímu dni roku 2022 vedly Evropské plemenné knihy (ESB) 11 taxonů savců, ptáků a plazů chovaných v Zoo Brno:

Český název	Latinský název	Stav v zoo	Celkem exemplářů
Leguán mangrovový	<i>Ctenosaura bakeri</i>	1.2.0	3
Leguán nosorohý	<i>Cyclura cornuta</i>	1.1.0	2
Užovka proužkovaná	<i>Thamnophis sirtalis</i>	1.2.0	3
Korunáč Sclaterův	<i>Goura sclaterii</i>	1.1.0	2
Čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	1.1.0	2
Orel východní	<i>Haliaeetus pelagicus</i>	1.0.0	1
Nestor kea	<i>Nestor notabilis</i>	1.1.0	2
Klokán bažinný	<i>Wallabia bicolor</i>	5.3.0	8
Aguti Azarův	<i>Dasyprocta azarae</i>	1.0.0	1
Medvěd kamčatský	<i>Ursus arctos beringianus</i>	0.2.0	2
Buvolec běločelý	<i>Damaliscus pygargus phillipsi</i>	1.3.0	4
Celkem			30

1.1.1. Odchovy zvířat

V Zoo Brno se v roce 2021 narodilo 370 mláďat (počet druhů v závorce):

- savci 122 (26)
- ptáci 58 (16)
- plazi 42 (6)
- obojživelníci 9 (1)
- ryby 135 (9)
- bezobratlí 4 (2)

Odchovy

Poprvé v historii Zoo Brno došlo k odchovu následujících druhů:

1.0 holub nikobarský (*Caloenas nicobarica*), **1.2 neoféma modrohlavá** (*Neophema splendida*), **0.0.2 egernie** (*Egernia striolata*), **0.0.9 trnucha** (*Plesiotrygon nana*), **0.0.10 anolis** (*Anolis leachii*), **0.0.4 leguán mangrovový** (*Ctenosaura bakeri*).

Z opakovaných odchovů je možné vyzdvihnout narození těchto druhů:

0.1 klokánek králíkovitý (*Bettongia penicillata*) **2.1 klokánek krysí** (*Potorous tridactylus*), **1.0.1 pásovec štětinatý** (*Chaetophractus villosus*), **2.1 tamarín žlutoruký** (*Saguinus midas*), **2.1 sob** (*Rangifer tarandus*), **0.1 jelen milu** (*Elaphurus davidianus*) **1.2 wapiti sibiřský** (*Cervus canadensis*), **0.1 panda červená** (*Ailurus fulgens*) **1.7 skunk pruhovaný** (*Mephitis mephitis*), **0.1 hoko červený** (*Crax rubra*), **2.2.2 čírka skořicová** (*Spatula cyanoptera*), **3.4 lžičák novozélandský** (*Spatula rhynchotis variegata*), **0.0.4 korunáč Sclaterův** (*Goura sclateri*), **1.1 jeřáb mandžuský** (*Grus japonensis*), **5.1.2 lori horský** (*Trichoglossus moluccanus*), **1.6 latam vlašťovčí** (*Lathamus discolor*), **1.0 vaza velký** (*Coracopsis vasa*), **3.1 papoušek Alexandřin** (*Polytelis alexandrae*), **0.0.3 želva pavoukovitá** (*Pyxis arachnoides brygooi*), **0.0.4 červorovec splývavý** (*Typhlonectes natans*) a **0.0.7 halančíkovec dlouhohřbetý** (*Cyprinodon longidorsalis*).

1.1.2. Nové druhy

Kolekci zvířat chovaných v brněnské zoologické zahradě obohatil v roce 2022 příchod 18 nových živočišných druhů (17 druhů obratlovců a 1 druh bezobratlých), z nichž významnější

jsou: **1.2 pštros dvouprstý** (*Struthio camelus*), **1.2 kajka mořská** (*Somateria mollissima*), **1.1 čáp černý** (*Ciconia nigra*), **1.0 ledňáček proměnlivý** (*Todiramphus chloris*), **0.0.8 zmije obecná** (*Vipera berus*), **0.0.4 užovka hladká** (*Coronella austriaca*), **0.2 užovka růžkatá** (*Philodryas baroni*), **0.0.4 varan Mitchellův** (*Varanus mitchelli*), **2.2 čolek horský** (*Ichthyosaura alpestris*), **0.0.5 kuňka obecná** (*Bombina bombina*) a **0.0.1 perutýn paprscitý** (*Pterois radiata*).

1.1.3. Nové expozice

V průběhu roku 2022 byla dokončena výstavba stáje pro pštrosy, expozice pro trnuchy a expozice plazy a obojživelníky České republiky v rámci expozičního komplexu Žijí tu s námi. Dále pokračovaly stavební práce na expozici pro šimpanze.

1.1.4. Doplnění chovných skupin

Na doplnění stávajících chovných skupin a pro vytvoření nových chovných párů byli dovezeni např. tyto jedinci:

0.1 urizon kanadský (*Erethizon dorsatum*), **0.1 bobr kanadský** (*Castor canadensis*), **1.0 rys kanadský** (*Lynx canadensis*), **1.0 vikuňa** (*Vicugna vicugna*), **0.1 lvíček zlatohlavý** (*Leontopithecus chrysomelas*), **0.1 liška polární** (*Vulpes lagopus*), **0.1 vlk hřivnatý** (*Chrysocyon brachyurus*), **1.0 bizon americký** (*Bison bison*), **1.0 berneška rudokrká** (*Branta ruficollis*), **2.0 morčák bílý** (*Mergellus albellus*), **2.2 tenkozobec opačný** (*Recurvirostra avosetta*), **1.1 holub zelenokřídlý** (*Chalcophaps indica*), **1.0 čejka australská** (*Vanellus miles*), **0.3 jespák bojovný** (*Philomachus pugnax*), **1.2 luňák hnědý** (*Milvus migrans lineatus*), **0.1 ledňák obrovský** (*Dacelo novaeguineae*), **1.0 nestor kea** (*Nestor notabilis*), **0.2 kakadu palmový** (*Probosciger aterrimus*), **0.0.5 ještěrka obecná** (*Lacerta viridis*), **0.0.3 korovec mexický** (*Heloderma h. horridum*), **1.0 užovka sanmartinská** (*Pituophis catenifer sayi*) a **0.3 žralok krátkoocasý** (*Ginglymostoma brevicaudatum*).

2. Činnost ochranná

2.1. Projekty

Ochrana sýčků obecných (*Athene noctua*) na jižní Moravě

Na víceletém projektu Ochrana sýčků obecných na jižní Moravě se naše zoo v roce 2022 nadále podílela především pravidelným monitoringem populace sýčků obecných v zájmovém území projektu, výrobou i instalací speciálních budek a propagací ochrany sýčků mezi širokou veřejností.

Partnerskou organizací zmíněného projektu je Český svaz ochránců přírody (ČSOP), základní organizace 56/02 Břeclav, jejíž kontaktní osobou je Mgr. Libor Opluštil, člen Mezinárodní pracovní skupiny pro výzkum a ochranu sýčků obecných ILOWG (International Little Owl Working Group). K realizaci projektu také přispěli pracovníci Záchrané stanice živočichů v Bartošovicích na Moravě.

Ochrana sýčků obecných se Zoo Brno věnovala ve třech hlavních oblastech: 1) monitoring přirozeného výskytu sýčků, 2) zajištění bezpečných hnízdních podmínek, 3) management vybraných lokalit obsazených sýčkem obecným za účelem podpory dalšího nárůstu populace.

Monitoring přirozeného výskytu probíhal od března do srpna metodou přímého průzkumu lokalit, především areálů zemědělských podniků. Hledali jsme pobytové stopy (vývržky, trus), případně se snažili sýčky přímo pozorovat. Celkem bylo prozkoumáno 45

lokalit okresů Brno-venkov, Břeclav, Hodonín, Vyškov a Znojmo. Výskyt sýček obecných byl zaznamenán na 5 lokalitách a také byl potvrzen 2 případy hnízdění.

V roce 2022 byla také konečně dokončena metodika repatriace druhu a jako samostatná publikace se stala součástí oficiálního záchranného programu pro druh (*Suvorov P., Jariabková M., Bušina T., Podhrázký M., Šálek M., Vermouzek Z. & Uhlíková J. (eds): Metodika repatriace v rámci Záchraného programu pro sýčka obecného (Athene noctua) v ČR. Pp. 52.*). Veškeré snahy zoologických zahrad UCSZoo o ochranu sýčka obecného i s jejich výsledky byly shrnuty do referátu *Protection of the Little Owl (Athene noctua) in the Czech Republic*, který prezentoval technický asistent projektu za Zoo Brno RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. na konferenci EAZA 2022 v portugalském Algarve.

Projekt byl podpořen dotací Ministerstva životního prostředí ve výši 80.000 Kč.

Záchranný program sysla obecného (*Spermophilus citellus*) v České republice

Sysel obecný je příkladem původně běžného druhu označovaného dokonce za „škůdce“, který se vlivem člověka dostal na pokraj vyhuby. V červeném seznamu ohrožených druhů obratlovců ČR je sysel obecný klasifikován jako kriticky ohrožený druh. Recentně je výskyt sysla obecného zaznamenán na zhruba 40 více či méně izolovaných lokalitách. Právě izolovanost a většinou malá početnost kolonií jsou v současné době hlavními příčinami ohrožení sysla obecného v ČR. Vzhledem k malému množství jedinců na většině recentních lokalit patří k rizikovým faktorům i klimatické extrémy. Relativně deštivější sezóna roku 2021 měla za následek snížení celkové syslí populace meziročně o cca 20%.

K dosažení cílů záchranného programu zahájeného v roce 2015 bylo třeba přistoupit k zakládání nových populací sysla obecného. V současné době není žádná populace na území České republiky natolik početná, aby mohla sloužit k odběru většího množství (až stovek) jedinců pro přímé repatriace. Proto bylo nutné zvládnout metodu úspěšného množení tohoto druhu v člověkem podporovaných a polopřirozených chovech, se tak staly zdrojem jedinců pro repatriační akce.

V roce 2022 tak i nadále pokračovala dlouhodobá úspěšná spolupráce na projektu vedeném Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky s názvem „Založení nových odchovů sysla obecného a osvětová činnost v rámci realizace jeho záchranného programu“. V rámci tohoto projektu byla do voliéry v zázemí Zoo Brno v roce 2015 vypuštěna skupina 39 syslů, kteří pocházeli z odchytů ve volné přírodě západního Slovenska.

Polopřirozený chov je každoročně hodnocen jako velmi úspěšný a naplňuje svůj cíl v projektu. Vzhledem se stálému a vysokému počtu jak dospělých, tak mladých zvířat v zoo proběhlo v srpnu 2022 v pořadí již šesté vypuštění odchovaných jedinců ze Zoo Brno do přírody ČR, i tentokrát v požadovaném počtu dvaceti kusů. Jako nejvhodnější lokalita byla vybrána plocha o obce Loděnice v CHKO Český kras (PP Syslí louky u Loděnice). Ideální počet vypuštěných zvířat byl stanoven na 20 mladých jedinců vyrovnaného poměru pohlaví. Všichni jedinci pro tento přesun pocházeli z chovů Zoo Brno. Jak odchyt, tak i následný transport a vypuštění proběhly bez komplikací a za hojně účasti médií a to jak rozhlasových tak i televizních. Následná kontrola potvrdila přítomnost syslů na lokalitě. V srpnu také proběhl transport 6 jedinců do Zoo Nordens Ark ve Švédsku. Opět proběhl bez komplikací a všichni sysli přesun přestáli bez úhony.

Ochrana dudka chocholátého (*Upupa epops*) na jižní Moravě

V roce 2022 pokračoval projekt ochrany dudka chocholátého. Cílem tohoto projektu je podpora hnízdních příležitostí a údržba potravních lokalit, vhodných pro dudka chocholátého. Ochrana takových lokalit potom pomůže chránit i další druhy zvláště chráněných živočichů a rostlin.

Spolupráce s ČSOP Morava dále úspěšně pokračuje. Z 15 budek, které máme od roku 2017 nainstalované na pěti vhodných stepních lokalitách, dudek v uplynulých letech zahrnul ve třech – v jedné (2017, 2018) vyvedl mláďata dvakrát po sobě. V dalších dvou jsme hnízdní úspěch zaznamenali v letech 2020 - 2022. Letos byla ale také pilotně obsazena jedna nová budka, ve které dosud hnízdění zaznamenané nebylo. V roce 2022 dudkové ve třech budkách vyvedli celkem 20 mláďat.

Populace dudků se díky činnosti Zoo Brno rozrostla od začátku projektu už o 44 mláďat. Kromě toho v jiné budce v roce 2019 zahrnul také pár silně ohrožených krutihlavů obecných (*Jynx torquilla*) a vyvedl zde čtyři mláďata.

S pomocí pracovníků Krajského úřadu Jihomoravského kraje byla pro sezónu 2022 z pěti lokalit s budkami pro dudky vybrána jedna prioritní, které byla věnována managementová péče formou mozaikovitého kosení a výřezu dřevin. Cílem je udržet hnízdní pár dudků chocholatých na lokalitě, kde již jsou, a vytvořit vhodný potravní biotop na zbývajících lokalitách, které může dudek v budoucnu obsadit. V rámci tohoto projektu bylo na vybrané lokalitě vyřezáno celkem 0,4 ha nežádoucích křovin. Nutné finanční prostředky byly hrazeny ze sbírkových účtů zoo.

Mimo výše zmíněnou lokalitu došlo v roce 2021 k získání grantu Rondane z Norských fondů ve výši 381.181,49 Kč pro údržbu jihomoravských lokalit Morkůvky a Syslovce po dobu tří let. Na lokalitu Ždánice byl čerpán Program péče o krajinu ve výši 41.490 Kč.

V rámci tohoto projektu bylo na vybraných lokalitách vykoseno celkem 1,82 ha degradovaných travních porostů. Dále bylo spaseno celkem 1.19 ha pomocí stáda koz a ovcí. Od října do prosince 2022 na obou lokalitách probíhal výřez křovin. Umělé hnízdní dutiny, které byly v roce 2021 vyrobeny, byly na jaře 2022 instalovány. Nyní máme tedy celkem už 21 hnízdních dutin.

Managementové zásahy jednoznačně přispěly ke zlepšení stavu biotopu na daných lokalitách a pomohou rozšířit diverzitu místní fauny i flóry. Tím došlo k obnovení původních podmínek (prosvětlení, odnos nahromaděných živin) na stanovišti. Obnovil se tak biotop, který hostí celou řadu druhů rostlin a na ně vázaných živočichů, mezi kterými jsou druhy sloužící jako potrava pro dudky a samozřejmě i další druhy. Z ptáků např. ůuhýk obecný (*Lanius collurio*), krutihlav obecný (*Jynx torquilla*), bramborníček (*Saxicola* spp.) a mnoho dalších.

Péče o potravní lokality však není záležitostí jednorázovou. O takto vzniklé a obnovené biotopy je třeba se starat i v následujících letech, jinak opět dojde k jejich degradaci. Vhodná je jak pastva, tak i kosení. Pokud se na lokalitě vyskytují invazní druhy bylin a dřevin je vhodné na ní provádět management alespoň jednou ročně. Pokud jsou stepní stráně zachovalé, stačí vhodný management jednou za 2-3 roky. Nezbytný je ale každoroční monitoring a sledování stavu. Proto má tento projekt velký potenciál a měl by pokračovat i v dalších letech.

V rámci publicity mimo standardních tiskových zpráv v časopise Zooreport, vyšel o projektu také článek v Zooquaria - oficiálním čtvrtletníku EAZA. Projekt byl také vybrán jako jeden z dvanácti, které byly v roce 2022 prezentovány na oficiálních webových stránkách EAZA v rámci „Conservation Database Snapshot of the Month“.

Koordinátoři projektu RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. a Mgr. Petr Šrámek prezentovali na schůzi Východočeské pobočky České společnosti ornitologické v Pardubicích, konferenci EAZA 2022 v portugalském Algarve a na konferenci EAZA 2022 v tureckém Istanbulu výsledky z prvních pěti let projektu (Suvorov P., Šrámek P., Steidlová P., Valenta M., Čechová L., Darmopil D. & Číp D.: Ochrana dudka chocholatého (*Upupa epops*) na Jižní Moravě (2017 – 2022)) [Protection of the Common Hoppoe (*Upupa epops*) in the Southern Moravia (2017 – 2022)].

Testování účinnosti opatření pro předcházení konfliktů s bobry evropskými (*Castor fiber*)

V roce 2022 jsme se soustředili na monitoring lokalit, kde byla technická opatření aplikována v minulých letech. V současné době tak monitorujeme tři lokality, na kterých byl aplikován drén do bobří hráze (zajišťující stálou výšku hladiny vody). Na čtvrté lokalitě byl na konci roku 2021 nad bobří hrází instalován elektrický ohradník, který znemožňuje bobrům hráz dostavět. Jednalo se o první instalaci ohradníku za tímto účelem u nás.

Drénované hráze u obce Krasavce a na Travním Dvoře nevykazují žádné velké změny a drény tam tak plní svoji funkci. Koše jsou pravidelně čištěny, aby nedocházelo k ucpání drénu. V okolí je patrna aktivita bobra, zatím však nenarušuje námi sledované oblasti.

Na třetí lokalitě, na Stříbrném potoce u Havlíčkova Brodu, bobr postavil novou hráz níže po toku. Tato hráz tak způsobila vzduť vodní hladiny a zatopení námi drénované hráze. Jako řešení jsme se rozhodli tuto novou hráz také osadit drénem a abychom ušetřili materiálové náklady, přesunuli jsme na tuto lokalitu dlouhodobě nevyužívaný drén z hráze u Hevlína. Tato hráz byla v minulosti často narušována neznámou osobou a její efektivnost tak nebyla naplněna. Na místo byla také instalována fotopast, díky které máme přehled o pohybu v okolí drénu.

Elektrický ohradník byl umístěn nad hrází v blízkosti drénované hráze u Travního Dvora. Na místě jsme měli umístěnou fotopast a mohli jsme tak zaznamenávat pohyb bobrů a jejich reakci na ohradník. Ze záznamů byl patrný i dotyk bobra s vodivým lankem. Ten pak rychle zmizel pod vodou. V dalších dnech byla opět zaznamenána přítomnost bobra, nedá se však určit, zda šlo o stejného jedince. Elektrický ohradník byl funkční až do srpna 2022, kdy přes hráz spadl strom a poničil vodivá lanka s kůly. Zdroj s baterií byl vyjmut a nyní je v řešení vytipování nové lokality pro jeho opětovné umístění.

Snahou obou výše uvedených opatření je snížení konfliktnosti výskytu bobrů, k zachování jejich hrází, které zvyšují retenci a akumulaci vody v krajině, zlepšují kvalitu vody v tocích, umožňují rozvoj mokřadních biotopů a navýšení biodiverzity na předemných lokalitách.

V roce 2022 byla připravena dotační žádost pro MŽP. Žádost byla schválena a na projekt jsme získali dotaci ve výši 6.000 Kč na pořízení nové fotopasti.

Program repatriace dvou druhů jeřábů

Pod tlakem současné politické situace na mezinárodním poli je další osud projektu na ochranu jeřábů dost nejasný, proto si velmi vážíme výsledků, kterých se nám v uplynulých letech podařilo s laskavou pomocí Ministerstva životního prostředí dosáhnout v projektu. Stanice na Dálném východě nás zkontaktovala hned ze začátku rusko – ukrajinské války s dotazem, jak vidíme budoucí spolupráci. Za Zoo Brno bychom rádi zdůraznili, že bychom se při managementu ochranněsky orientovaných akcí nechávali ovlivnit politickými souvislostmi, avšak určitá fakta nelze nezhlednit. Proto jsme stanici slíbili zůstat s nimi v kontaktu a nadále sdílet zkušenosti i výsledky.

Od roku 2021 byl kurátor ptáků Zoo Brno RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. oficiálně ustanoven jako vice-coordinator plemenné knihy chovu jeřába mandžuského (*Grus japonensis*) v rámci Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA). Pro Zoo Brno se tak novou výzvou stává management ex situ jako soustavná příprava na management in situ. Společně s pracovní skupinou pro chov jeřábů v EAZA (tzv. EAZA Crane TAG, jehož se stal členem) a koordinátorkou plemenné knihy chovu jeřába daurského (*Antigone vipio*) Julií Gottschlich (Zoo Neuwied) bude jeho hlavním úkolem do doby, než se situace na mezinárodním poli uklidní, řídit populace obou druhů jeřábů, kteří jsou objektem dlouhodobého ochranněského zájmu Zoo Brno. Úzké navázání na EAZA Crane TAG dále vybízí k dalšímu výzkumu celé čeledi *Gruidae* zejména v oblastech, ve kterých stále o těchto ptácích nevíme dost.

Jedním z velkých témat je umělé oplodnění a umělý odchov druhu. Přestože populace jeřába mandžuského v současné době prosperuje, v rámci celé Evropy se připravují managementové změny, které mohou do budoucna silně ovlivnit fertilitu ptáků. Bude nutné testovat, zdali je možné mláďata sdružovat do jednopohlavných hejn a jestli spolu ptáci budou ve skupině kompatibilní i v dospělosti. Mnohé zoologické zahrady, které projeví zájem se účastnit výzkumu, ovšem mohou držet pouze kloubkovaná zvířata, která ztrácí na své potenciální budoucí hodnotě díky horším možnostem fertility (pouze plně vzletní jeřábi mohou správně provádět svatební tance a samec může naskočit v letu na samici, aby ji pářil). S přihlédnutím k výše sdělenému je nutné vzít v potaz metodu umělého oplodnění i umělého odchovu jako jednu z možných cest posílení pro případ, že v populaci zůstane velká reprodukční rezerva.

Proto je cílem Zoo Brno do budoucna připravit podmínky pro vznik experimentálního pracoviště, které by mohlo v rámci plemenné knihy otestovat všechny cesty držení dostatečného počtu fertálních jeřábů v zajetí. Součástí takového pracoviště bude samozřejmě i technika, která umožní stejné metody umělého odchovu, za jakých se mladí jeřábi vypouštějí na Dálném východě. Proto jsme letos využili dotace Ministerstva životního prostředí a zakoupili inkubátor, do kterého se vejde poměrně veliké jeřábí vajíčko. Do budoucna bychom rádi testovali rozdíly v chování uměle a přirozeně odchovaných jedinců.

V průběhu roku prezentoval veškeré výsledky z uplynulých let koordinátor projektu RNDr. Petr Suvorov, Ph.D. na semináři o telemetrických metodách v Zoo Dvůr Králové a semináři Katedry ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze. Hodinový referát proběhl jako zvaná přednáška. V rámci konference EAZA 2022 v portugalském Algarve poté poskytl update kolem stavu EEP programu, v jehož rámci plní funkci vice-coordinatora.

Projekt byl podpořen dotací Ministerstva životního prostředí ve výši 30.400,-- Kč

Mezinárodní záchranný program pro orla východního

Projekt je od roku 2021 pozastaven a čeká se na vývoj na ruské straně.

Kura Kura – zachraň želvu

Šestý rok plného provozu rehabilitačního centra v Indonésii – projektu Kura Kura byl, stejně jako celý svět, negativně zasažen pandemií viru SARS-CoV-2. Na začátku roku pokračoval nouzový režim, ve kterém se projekt ocitl v předchozím roce.

Došlo tak k nucenému přerušování přednášek i spolupráce s dobrovolníky, kteří přijížděli pomáhat s chodem rehabilitačního centra. Přestala také probíhat osvěta i aktivní dlouhodobá spolupráce se zainteresovanými státními institucemi a to jak v Indonésii, tak i v České republice. Obdobně utrpěla i spolupráce s dalšími záchrannými centry na Bali.

S tím, jak se v různé míře rozvolňovala a zpříšňovala opatření spočívající v omezení spojení mezi ostrovy, zákazu shromažďování a omezení vycházení, bylo centrum po tuto dobu nuceně uzavřeno. Mohly tak pokračovat pouze distanční osvětové aktivity, jakými je např. psaní vzdělávacích článků.

Po mírném uvolnění epidemického režimu došlo k obnovení aktivity spojené s rozvojem spolupráce s potenciálním partnerem Batu Secret Zoo na ostrově Jáva. V polovině roku tak M. Hovorka a J. Hadová navštívili kolegy z Batu Secret Zoo a projednali s nimi detaily vzájemné budoucí spolupráce. Na základě osobního setkání došlo i k posunu v rámci příprav společného centra. Byly předány návrhy a kritéria pro jeho vybudování, řešeno jeho umístění, velikost i začlenění do většího celku.

2.2. Záchraná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích při Zoo Brno

Záchraná stanice pro volně žijící živočichy v Jinačovicích završí k 31. lednu 2023 osm roků svého fungování.

V roce 2022 jsme poskytli pomoc zvířatům v počtu 532 případů, které představovalo 1022 jedinců zastupujících 75 druhů zvířat. Počty přijatých zvířat se zvýšily. Během roku 2022 došlo k příjmu větších skupin (kolonií) netopýrů, proto jsou počty celkově přijatých jedinců vyšší, navýšil se též příjem ježků a ptáků. Ke konci roku 2021 zůstávalo v naší péči ještě 87 jedinců zvířat. Nejčastěji jsme přijímali savce, zejména pak netopýry hvízdavé (353) a ježky západní (159 jedinců). Z ptáků nejčastěji kosy černé (47), sýkory koňadry (35), kachny divoké (38) a poštolky obecné (21). Přijali jsme zvířata v počtu 15 zvláště chráněných druhů, z toho 9 druhů patřilo k netopýrům (netopýr hvízdavý, netopýr rezavý, netopýr pestrý, netopýr severní, netopýr nejmenší, netopýr ušatý, netopýr vodní, netopýr velkouchý a netopýr velký).

Zvířata přijímaná z oblasti Kuřimska a Rosicka, tedy z oblasti zajišťované v rámci Národní sítě záchranných stanic tvořila asi 60 % (611 jedinců), což představuje menší podíl než v přechozích letech.

Mládřata tvořila zhruba jednu třetinu všech případů (30 %), přibližně čtvrtinu případů (25 %) tvořila zvířata zraněná. Odchyt tvořil zhruba 40 % případů, v cca 5 % se jednalo o zvířata vysílená. Zbytek tvořily ostatní důvody. Zhruba 70 % zvířat bylo vypuštěno, o zvýšení procentuálního podílu se zasloužily hlavně kolonie netopýrů v letních měsících. Zbýlých asi 15 % představovala zvířata utracená či uhynulá, malá část zvířat (asi 1 %) byla zastoupena příjmem kadáverů k likvidaci. Okolo 12 % (115 jedinců) tvoří zvířata, která zůstala ve stanici do roku 2023.

Vzdělávání veřejnosti zajišťujeme prostřednictvím našich informačních letáků, internetových stránek, tiskových zpráv a stránek Facebooku, ale také při komunikaci s nálezci zvířat. V roce 2022 jsme dále realizovali několik osvětových akcí pro veřejnost nejen v areálu záchranné stanice a zoologické zahrady.

V průběhu akcí se děti a ostatní účastníci seznámily s činností stanice, péčí o zvířata ve stanici, s nejčastějšími příčinami příjmu zvířat do stanice a naučily se poznávat, kdy volně žijící zvíře potřebuje pomoc lidí a kdy je naopak pomoc nežádoucí. V prezentaci mohly vidět fotky přibližující situace, které stanice denně řeší a mnoho videí z krmení, péče, záchrany či vypouštění léčených zvířat v naší stanici. Přednášela Simona Blahoňovská a MVDr. Radek Ficek. Mezi tyto akce patřily: návštěvy dětí ze Skautu Veverská Bítýška, bystrcké ZŠ, přednáška v Hotelu Skalský Dvůr, osm prezentací pro účastníky týdenních jarních a letních táborů v Zoo Brno, přednáška na pracovišti Hlídka při Zoo Brno, MŠ Plamínek Brno Bystrc, ZŠ Pavlovská Brno Kohoutovice, ZŠ Rozdrojovice, MŠ Jinačovice, ZŠ Řícmanice, Klub přátel Jinačovic se starostou, aktivní účast na akci záchranných složek města Brna na brněnské Riviéře.

Největší akcí roku byl Den otevřených dveří, který se konal 10. září 2022. V průběhu celého dne probíhaly komentované prohlídky po areálu s prohlídkou dočasně umístěných zvířat. Doplňujícím programem byla ukázka našich dravců a sov. Návštěvníci mohli též zhlédnout výstavku hmyzích hotelů, ptačích budek, krmítek, shozů volně žijící spárkaté zvěře a poznávání přírodnin v poznávacích kvízech v areálu stanice. Nahlédnout bylo možno i do vybavení odchyťového vozidla. Pozvání přijal také odborník na problematiku netopýrů Doc. Mgr. Jan Zukal. Zavítala k nám i skupina lehce zdravotně hendikepovaných ze sdružení Agapo, kterým jsme věnovali zvláštní péči. Den otevřených dveří byl dle vyjádření návštěvníků velmi kladně hodnocen, což potvrzuje také velká účast asi 600 návštěvníků.

Putovní výstava „Příběhy zvířat v záchranné stanici“ – obsahuje 8 kusů panelů. Výstava rozvíjí příběhy konkrétních zvířat, která se do záchranné stanice v uplynulých měsících dostávala a na těchto konkrétních případech představuje jednoduchá řešení těchto situací. Cílem

je představit tato témata širší veřejnosti. Výstava vznikla za finančního přispění Ministerstva životního prostředí ČR. Umístěna byla v měsíci listopadu do areálu zoologické zahrady. K dispozici jsou i nové pohlednice a osvětové letáčky stanice se základními informacemi při nálezů zraněného zvířete a pohotovostním telefonem, které byly průběžně rozdávány na výše uvedených akcích a nálezcům zvířat.

Během roku vyšly dva články o Záchrané stanici Jinačovice v Zooreportu. Měsíčně vycházel článek věnovaný problematice záchrany zvířat z oblasti ORP Kuřim v regionálním časopisu Zlobice. V březnu proběhla návštěva v ČT1 v pořadu „Dobré ráno“ na téma mláďata na jaře, v dubnu vystoupení v Televizi Seznam na téma pálení čarodějnic – popálení ježci a ČT na stanici natáčela do pořadu „Terčin svět“ na téma nálezů mláďat.

Ke konci roku bylo pořízeno vybavení k realizaci osvětové činnosti. Pořízen byl nábytek do přednáškové místnosti, výukový panel a nová troj klec. Obnoveno a doplněno bylo též další vybavení k údržbě chovných prostor a areálu záchrané stanice (klece, nářadí). Pozitivní událostí bylo také zpracování podkladů pro zřízení místa k umístění invazních druhů zvířat do prostor ZS a jejich předložení ke kontrole na MŽP.

2.3. Adopce, veřejné sbírky

Mezi nejvíce oblíbená zvířata k adopci každoročně patří vlk arktický, surikata, krkavec velký, panda červená, psoun preriový nebo kočka pouštní. V roce 2022 činil souhrn adopčních příspěvků 2 423 242 Kč.

Chov zvířat v brněnské zoo podporují ještě další dva projekty – Nakrm zvíře a Přání pro zvíře. V projektu *Nakrm zvíře* je možné virtuálně pořídit krmení pro zvířata ze Zoo Brno. *Přání pro zvíře* umožňuje zaslat vzkaz blízké osobě nebo rovnou oblíbenému zvířeti. Oba projekty se staly úspěšnými a dohromady se podařilo vybrat 85 889,00 Kč.

2.4. Kura Kura - želvy v ohrožení

Brněnská zoo se podílí na záchraně želv společně s indonéskou nadací Yayasan Kura-Kura Nusa Penida. Na tento projekt dárce v roce 2022 přispěli částkou 21 708,23 Kč. Další finanční prostředky byly přesunuty obecné sbírky *Jsmě v tom spolu*, jednalo se o částku 266 000,00 Kč. Zastupitelstvo města Brna schválilo 12. 4. 2016 zapojení statutárního města Brna do mezinárodního systému podpory projektů na záchranu ohrožených druhů zvířat a rostlin ve volné přírodě, známého pod názvem Koruna ze vstupu. Město tak poskytuje ze vstupného každého návštěvníka Zoo Brno jednu korunu na speciální účet, který slouží výhradně k financování projektů na záchranu zmíněných druhů.

2.5. Pomoc chovu ohrožených druhů zvířat

Veřejná sbírka zaměřená na pomoc chovu ohrožených druhů zvířat v Zoo Brno byla zahájena 1. 3. 2013 a úspěšně pokračuje i nadále. V roce 2022 veřejnost darovala na sbírku celkem 30 501,43 Kč Z financí této sbírky jsou pro zvířata pořizovány enrichmentové prvky, které obohacují zvířecí život v lidské péči.

2.6. Záchraný mezinárodní program reintrodukce orla východního a mezinárodní repatriační program pro jeřáby na Dálném východě

V roce 2022 pokračovaly také veřejné sbírky zaměřené na dva mezinárodní ochranné projekty – záchranu orla kamčatského a repatriaci jeřába mandžuského a daurského. V roce

2022 dárci přispěli na záchranu orla kamčatského částkou 10 384,00 Kč. Na repatriaci jeřábů veřejnost darovala 5 676,00 Kč.

2.7. Podpora záchranné stanice Jinačovice

Veřejná sbírka na podporu záchranné stanice Jinačovice byla zahájena 1. 4. 2021, Příspěvky dárců činily za rok 2022 celkem 116 404,00 Kč.

2.8. Jsme v tom spolu

Sbírka, která byla založena v roce 2021 je sbírka Jsme v tom spolu, účelem sbírky je ochrana ohrožených druhů zvířat in-situ a ex-situ v České republice i v zahraničí. K účelu této sbírky, bylo zřízeno speciální sbírkové vstupné. Návštěvníci zakoupením této vstupenky, která je 3 Kč dražší, podpoří tyto ochranné aktivity. V roce 2022 bylo vybráno 636 916,00 Kč.

3. Činnost vědecká

Spolupráce na diplomových a bakalářských pracích posluchačů zahraničních i českých univerzit:

Mendelova univerzita v Brně:

bakalářská práce Minerální metabolismus kamelidů;

Veterinární univerzita Brno:

bakalářské práce Zhodnocení úrovně chovu vlků arktických ve vybraných zoo v ČR.

Česká zemědělská univerzita:

diplomová práce Maternal and nursing behavior of lammas

disertační práce Breeding Management Practices and Reproductive Performance in Camelids

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích:

diplomová práce Funkce roztržení moči v srsti u tamarína žlutorukého (*Saguinus midas*)

Dále jsme spolupracovali s fakultou veterinární hygieny a ekologie (VFU Brno) na výzkumu: Determinace pohlaví sov analýzou DNA.

Podobně jako v minulých letech probíhala spolupráce v rámci vykonávání odborných praxí s univerzitami (Mendelova univerzita Brno, Veterinární univerzita Brno, Masarykova univerzita Brno) a středními školami (Trivis, střední škola veterinární Emila Holuba v Brně, Vyšší odborná škola ekonomická a zdravotnická a Střední škola Boskovice, Tauferova SOŠ veterinární Kroměříž, Střední škola zahradnická a technická Litomyšl, Městská střední škola v Kloboukách u Brna, Střední průmyslová škola chemická Brno, Střední průmyslová škola Brno, Střední odborné učiliště Uherský Brod).

Pokračovala dlouhodobá spolupráce se společností AGAPO při umísťování klientů v rámci sociální rehabilitace – výpomoc klientů s péčí o zvířata v záchranné stanici.

Spolupráce v rámci vykonávání odborných praxí s Pedagogickou fakultou Masarykovy univerzity v Brně – v předchozím roce došlo k aktualizaci smlouvy o realizaci vzájemné spolupráce, která začleňuje zoologickou zahradu mezi Fakultní zařízení Pedagogické fakulty MU a umožňuje hlubší spolupráci na výuce a praxích studentů.

Účast na seminářích, konferencích a odborných komisích

Loňskou účast na veškerých hromadných odborných akcích negativně ovlivnila epidemiologická situace ve světě. Celkově se zaměstnanci Zoo Brno zúčastnili následujících zasedání komisí UCSZOO: 1) *pro vzdělávání a marketing*, 2) *pro ochranu české a slovenské fauny a projekty in situ*, 3) *pro starosvětské primáty*, 4) *pro novosvětské primáty*, 5) *pro poloopice*, 6) *pro gibony a lidoopy*, 7) *pro ptáky*, 8) *pro evidenci zvířat* 9) *pro transporty zvířat*, 10) *zoologicko-legislativní* a 11) *ekonomické*.

Pedagogičtí pracovníci Zoo Brno se zúčastnili zasedání **Vzdělávací a marketingové komise UCSZOO** v termínu 12. – 14. 10. 2022. Konference proběhla v Zoo Ostrava. Vedoucí úseku stanice zájmových činností Zoo Brno informovala ostatní o činnosti České školní inspekce v Zoo Brno. Další příspěvky komise byly zaměřeny na management chovu a jeho prezentaci veřejnosti, nové vzdělávací aktivity v zoologických zahradách napříč ČR i SR.

Všichni tři kurátoři absolvovali společně s ředitelkou Mgr. Radanou Dungelovou konferenci EAZA 2022 v portugalském Algarve. Ředitelka a kurátorka savců Ing. Oldřiška Kučerová se poté účastnily zasedání konference WAZA 2022 na španělském ostrově Tenerife.

Kurátor ptáků RNDr. Petr Suvorov, Ph.D., se zúčastnil následujících online jednání: zasedání EARAZA k mezinárodní politické situaci, EAZA Bird TAG, EAZA Charadriiformes TAG, EAZA Crane TAG, jehož je členem, meeting k repatriaci sýčka obecného ve spolupráci se Zoo Hluboká a Zoo Heidelberg (v německém jazyce se simultánním tlumočením). Osobně absolvoval konferenci EARAZA 2022 v tureckém Istanbulu, seminář o telemetrických metodách v Zoo Dvůr Králové a schůzi Východočeské pobočky České společnosti ornitologické, kde byl ptákem roku zvolen projektový druh Zoo Brno dudek chocholatý (*Upupa epops*). Společně s bývalým ředitelem MVDr. Martinem Hovorkou, Ph.D. a bývalou specialistikou pro vědu a granty (nynější specialistkou pro welfare) Ing. Lucií Čechovou, Ph.D. se zúčastnil vůbec prvního historického jednání EAZA Welfare Forum v nizozemském Apenheulu.

Kurátor bezobratlých a nižších obratlovců Mgr. Petr Šrámek se zúčastnil online jednání EUAC (Evropská unie akvarijních kurátorů) a EAZA Amphibian TAG and Reptile TAG joint mid-year meeting (obojživelníci a plazi).

Celostátní seminář ředitelů SVČ / DDM – 3. - 5. 11. 2022 v Brně

Semináře se zúčastnilo přes 200 ředitelů a hostů, na republikovém shromáždění vystoupili zástupci JMK, MŠMT, NPI, ČŠI. Během slavnostního večera byli oceněni ředitelé za rok 2022. Součástí semináře byly v rámci příkladů dobré praxe připraveny návštěvy vybraných SVČ a DDM, včetně možnosti navštívit Zoo Brno, kde byla pro účastníky semináře připravena prezentace vzdělávacích aktivit zoologické zahrady.

Valná hromada Pavučiny – 28. 11. 2022 proběhlo zasedání sdružení středisek poskytujících environmentální vzdělávání a osvětu, kterého se zúčastnili zástupci Střediska ekologické výchovy Hlídka. Setkávání členů v rámci Pavučiny se zástupci Zoo Brno účastní pravidelně. Vedoucí úseku stanice zájmových činností Mgr. Jana Kratochvílová se pravidelně účastnila koordinačních porad ředitelů středisek volného času v Jihomoravském kraji.

11th World Environmental Education Congress – Building Bridges in Times of Climate Urgency – 14. – 18. 3. 2022 v Praze

Kongresu se zúčastnilo více než 550 expertů a expertek na environmentální výchovu a vzdělávání z přibližně padesáti zemí. Česko bylo první stredo-evropskou zemí, která tento kongres v jeho téměř dvacetileté historii pořádalo. Svoji velikostí šlo o jednu z největších pedagogických konferencí v dějinách České republiky. Program kongresu společně připravovali odborníci z českých i zahraničních univerzit, ekocenter a dalších organizací zabývajících se environmentálním vzděláváním. Jen v České republice se do přípravy zapojilo více než dvacet organizací, dalších téměř sedmdesát odborníků z celého světa se zapojilo do

přípravy sekcí či recenzování příspěvků. Kongresu se zúčastnili i vládní představitelé – např. předseda Senátu Miloš Vystrčil, ministr Mikuláš Bek a ministryně Anna Hubáčková.

Konference Podíl zoologických zahrad při environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (XVI. ročník) – „Biodiverzita ČR – obratlovci“ – 6. 10. 2022 v Ostravě. Pravidelně od roku 2007 pořádá ostravská zoologická zahrada odbornou konferenci „Podíl zoologických zahrad při environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě“. Je určena ředitelům škol, koordinátorům EVVO, učitelům přírodovědných předmětů, vedoucím přírodovědných kroužků a dalším zájemcům. Jejím cílem je poukázat na poslání moderních zoologických zahrad v oblasti ochrany přírody, zdůraznit osvětovou a vzdělávací úlohu zahrad a dále prezentovat možnosti spolupráce škol i dalších vzdělávacích zařízení se zoologickou zahradou.

29. Veletrh ekologické výchovy zaměřený na souvislosti vzdělávání a turismu - udržitelného, méně udržitelného i neudržitelného - APODEMIA čili POUČENÍ O CESTOVÁNÍ – 29.9. – 2. 10. 2022, Dům obnovy tradic, ekologie a kultury DOTEK, Horní Maršov

4. Činnost vzdělávací

V roce 2022 jsme konečně po několika letech mohli vzdělávat děti po celý rok a naše činnost nebyla ovlivněna uzavřením zoologické zahrady a škol. Výukové programy, kroužky i příměstské tábory probíhaly po celý rok bez omezení.

V roce 2022 se nám podařilo díky dotaci MMB zrekonstruovat technické vybavení vzdělávacího sálu Zoo Brno. Při výuce tak můžeme, kromě projekce na velké plátno, využít i práce s interaktivní obrazovkou, nahrávat zajímavé přednášky či využívat stream.

Z dotací MMB se nám podařilo zrealizovat také výrobu sochy Austrálce v životní velikosti. Díky spolupráci se sochařem MgA. Ondřejem Bílkem, který se specializuje na antropologické rekonstrukce, se podařilo vyrobit úžasnou sochu, která je umístěna ve spodním vchodu do expozice klokanů a slouží návštěvníkům jako fotopoint.

Z dotací MŽP se podařilo zrealizovat také několik projektů. Vytiskli jsme pexeso se zvířaty přírody ČR, které podporuje biodiverzitu naší krajiny. Vytiskli jsme 8 typů nových samoobslužných listů, které mohou využívat žáci při samostatné práci v zoo. A také jsme vytvořili 4 nové vzdělávací tabule na téma ohrožení bahňáci a ptačí migrace.

4.1. Útvar vzdělávání a útvar praktického vzdělávání

➤ Výukové programy a exkurze

O výukové programy a exkurze jsme evidovali během celého roku velký zájem. Dohromady jsme během tohoto roku realizovali 210 výukových programů a exkurzí pro 4428 žáků. Zájem škol byl také o samoobslužné pracovní listy, které jsme rozdali 11 129 žákům, kteří je využili během samostatné práce v zoo.

Výukové programy a exkurze pro MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ
Samoobslužné pracovní listy, soutěžní stezka

210 VP / 4428 žáků
11 129 žáků

➤ Zájmová mimoškolní činnost - kroužky

Kroužky a odborné skupiny mají v Zoo Brno dlouhou tradici. Probíhají zde již od roku 1978 a dětem a mládeži nabízí aktivní a rovněž atraktivní využití volného času. V jedenácti odborných

skupinách pracovalo v prvním pololetí roku 2022 (tedy druhém pololetí školního roku 2021/2022) 87 dětí, ve druhém pololetí roku (v prvním pololetí nového školního roku 2022/2023) se do 13 kroužků zapsalo 117 dětí. Čtrnáctou skupinou je „Klub pro děti a mládež“, který je určen pro děti a mládež ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí. Do konce roku 2022 navštívilo Klub pro děti a mládež Zoo Brno 431 klientů těchto organizací: Středisko výchovné péče Brno, Za sklem o.s. Brno, ADRA o.p.s, Brno, Dotyk II, o.p.s, Brno, DROM, romské středisko, Brno, speciální třídy: MŠ Vranovská, Brno, MŠ, ZŠ a PrŠ Boskovice, ZŠ Palackého, Brno, ZŠ Sekaninova Brno. V rámci klubu jsme během letních měsíců přijali v zoo i několik skupin příměstských táborů pro děti z Ukrajiny. Projekt Klub pro děti a mládež je realizován za přispění statutárního města Brna a ve spolupráci s Koordinačním centrem prevence. Díky této spolupráci jsme mohli nakoupit další pomůcky pro vzdělávání a drobné edukační předměty pro návštěvníky klubu.

Seznam kroužků Stanice zájmových činností:

- Alpaky – zoologický kroužek zaměřený na péči a chov lam alpak
- Bobří stavitelé – kroužek pro malé kutily
- Umíte se postarat o svého miláčka – chovatelský kroužek
- Leguánci – přírodovědný kroužek
- Mladí průvodci – přírodovědný kroužek
- Mladí přírodovědci – přírodovědný kroužek
- Počítání s opicí – přírodovědný kroužek s prvky matematiky
- Pozorujeme zvířata – přírodovědný kroužek se zaměřením na etologii
- Rejnoci I. – přírodovědný kroužek
- Rejnoci II. – přírodovědný kroužek
- Šimpanzi – přírodovědně-tvořivý kroužek
- Zoo na divoko – přírodovědný kroužek se zaměřením na druhy zvířat ČR
- ZooFotoCaching – multimediální kroužek s přírodovědnou tematikou

➤ Prázdniny v zoo

Jarní příměstský tábor pro děti ve věku 7–11 let. Tohoto tábora se zúčastnilo 22 dětí.

O letních prázdninách probíhaly v Zoo Brno tradičně oblíbené příměstské tábory pro děti ve věku 7 – 11 let. Celkem jsme připravili 7 turnusů v termínu 11. 7. 2021 – 26. 8. 2022, kterých se zúčastnilo celkem 177 dětí.

➤ Soutěže pro školy

Ptačí den pro školy – 1. 4. 2022

Ornitologická soutěž pro žáky druhého stupně ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. Letos se zúčastnilo 22 družstev z 11 škol.

Into the Wild with English Guide – 22. 4. 2022

Soutěž pro žáky druhého stupně ZŠ a odpovídající ročníky víceletých gymnázií. Tuto soutěž organizujeme společně s Gymnáziem Slovanské náměstí, Brno. Jedná se o přírodovědnou soutěž v anglickém jazyce. Tato soutěž tedy kombinuje znalosti biologie a angličtiny. Mezi žáky je velmi oblíbená. Letos se přihlásilo 52 družstev z 26 škol.

Když mají geny atmosféru – leden až květen 2022

Zoo Brno v letošním roce vyhlásila literární a výtvarnou soutěž při příležitosti 200. výročí narození Gregora Johanna Mendela – „Když mají geny atmosféru“. Žáci tvořili díla na téma život a dílo G. J. Mendela. Práce dětí jsou vystaveny v Kamčatské chalupě na Beringii od června 2022.

Den přírodních věd pro školy 5. a 6. 10. 2022

Na začátku října 2022 proběhl již desátý ročník soutěžní verze Dne přírodních věd, který organizuje Zoo Brno ve spolupráci se Střední průmyslovou školou chemickou, Brno. Letošní soutěž nesla název „Bouřlivé objevy“. škol. Pro soutěžící týmy bylo připraveno šest soutěžních stanišť. Všechny stanoviště byly propojeny osobou významného vědce Gregora Johana Mendela. Studenti jej soutěžícím žákům představili nejen jako genetika, ale také jako včelaře či meteorologa. Soutěže se zúčastnilo 57 družstev žáků 6. a 7. tříd, 66 družstev 8. a 9. tříd a 19 družstev studentů víceletých gymnázií. Celkem se do soutěže zapojilo 45 škol.

- Výstavy v areálu zoo

Výstava ke kampani EAZA „Which Fish“

Od ledna do května byla v kamčatské chalupě nainstalována výstava ke kampani EAZA „Which fish“.

Výstava k 200. výročí G. J. Mendela „Když mají geny atmosféru“

Práce žáků na téma život a dílo G. J. Mendela jsou vystaveny v kamčatské chalupě od června 2022.

Výstava – Záchranná stanice Jinačovice

V Kamčatské chalupě si mohli návštěvníci prohlédnout výstavu Záchranné stanice Jinačovice a dozvěděli se, jaká jsou nejčastější zranění volně žijících živočichů. Dostali informace také o tom, kterých zvířatům bychom měli v přírodě pomoci a které máme nechat na místě, protože naši péči nepotřebují.

Výstava v Tropickém království

V pavilonu Tropické království byla vystavena výstava dětských výtvarných prací, zejména zvířecích masek. Tyto krásné masky vytvořili žáci Základní umělecké školy Brno, Smetanova 8.

Výstava na stromech

V parku u pavilonu Exotarium v Zoo Brno, stejně jako v mnoha jiných parcích v naší zemi, proběhla od 1. do 8. října Výstava na stromech, což je celorepublikový happening, který se od roku 2014 koná během Týdne důstojné práce a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby. Osmý ročník se věnoval kávě. Káva patří mezi nejoblíbenější nápoje dnešní doby. Více než polovina Čechů pije denně dva až tři šálky kávy. Nejvíce kávy se vypěstuje v Brazílii, Vietnamu a Kolumbii. Lidé stojící za naším šálkem kávy se potýkají především s nízkými výkupními cenami, rostoucími náklady na její pěstování a nejistotou dobré sklizně. Tu ještě zesilují dopady klimatické změny. Životy pěstitelů kávy přiblížila nová výstava s názvem „Kávová krize“.

- Projektový den – dudek chocholatý

V červnu (16. 6. 2022) se uskutečnil projektový den pro ZŠ Pavlovská. Se žáky dvou šestých tříd jsme jeli na lokalitu na jižní Moravě, kde jsme společnými silami hrabali seno na pokosené stráni. Louky byly pokoseny, aby na lokalitě znovu začali hnízdit dudci a další ohrožené druhy

živočichů. Projekt vznikl ve spolupráci s chovatelským úsekem Zoo Brno a Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR.

➤ Akademie třetího věku

V lednu 2022 byly uskutečněny poslední dvě přednášky prvního semestru Akademie třetího věku, kde účastníci mohli nabýt informace od přednášejícího Jana Hrdličky a Bc. Marka Slámy. Zoo Brno pak nadále pokračovala v projektu Akademie třetího věku navazujícím druhým semestrem, kterého se zúčastnilo 20 účastníků. Ti měli v průběhu semestru možnost navštívit 7 přednášek s výkladem Ing. Kristýny Božkové, MVDr. Stanislava Mazánka, Ph.D., Jana Hrdličky, MVDr. Martina Hovorky, Ph.D., Mgr. Venduly Ševčík, Františka Ptáčka, Bc. Libuše Vykydalové či odborníků z Hvězdárny a planetária Brno. Akademie třetího věku pokračovala i v následujícím semestru od října 2022. Přihlásilo se 17 účastníků a ti měli možnost si poslechnout tyto přednášky: Význam zoo a exkurze po zoo s Bc. Libuší Vykydalovou a Klárou Vondrákovou, do říše hmyzu posluchače zavedl Bc. Martin Záruba, Dan Darmopil je seznámil s významem lesa a myslivosti, Mgr. Peter Váczi, Ph.D. přednášel o Antarktidě, Honza Hrdlička seznámil návštěvníky s problematikou ohrožení tygrů. Bonusovou návštěvu strávili účastníci na Hvězdárně a planetáriu Brno, kde shlédli program "Příběh nekonečných poutníků Voyager 3D".

➤ Spolupráce na projektu MAP Brno II

V roce 2022 jsme spolupracovali s MMB na projektu „Místní akční plán rozvoje vzdělávání ve městě Brně II (MAP Brno II). V rámci této spolupráce jsme připravili řadu vzdělávacích programů pro mateřské a základní školy zřizované Statutárním městem Brnem. S těmito programy zaměřenými na rozvoj vzdělávání v přírodních vědách a rovný přístup ke vzdělávání jsme navštěvovali děti a žáky přímo v jejich MŠ a ZŠ.

➤ Vzdělávací akce v areálu zoo

Den Země v Zoo Brno 23. 4. 2022

K příležitosti oslavy mezinárodního Dne Země Zoo Brno společně se studenty Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně připravila spoustu vzdělávacích aktivit. Na návštěvníky čekaly čtyři stanoviště – kreativní, pohybové, poznávací a fotokoutek. V průběhu odpoledne se účastníci naučili kreslit zvířata, vyrobili si čelenky, chytali rybičky, hmatem prozkoumávali ukryté přírodniny či luštili křížovku na téma Gregor Johann Mendel. Akce se zúčastnilo 533 návštěvníků.

Den přírodních věd pro veřejnost 1. 5. 2022

Po tříleté nucené přestávce jsme konečně mohli společně se Střední průmyslovou školou chemickou, Brno zorganizovat oblíbenou akci – Den přírodních věd. Jednalo se o 10. ročník této akce. Pro návštěvníky byla připravena různá stanoviště, kde na ně čekali studenti se zajímavostmi na téma „Bouřlivé objevy“. I při této akci jsme si připomněli Gregora Johanna Mendela, který je jednou z největších postav biologie a Brna, fenomenální vědec, jehož dvousté výročí narození si připomínáme v letošním roce. V návaznosti na to mohli návštěvníci navštívit stanoviště věnující se botanice, kde studenti odtajnilí genetické zákonitosti, fyzice, která mimo jiné prozradila zajímavosti meteorologie, či zoologii bezobratlých, především zaměřené na včely a včelařství. Na akci přišlo 2817 návštěvníků.

Dětský den v dětské nemoci FN Brno 1. 6. 2022

Na mezinárodní den dětí jsme přijeli do Dětské nemocnice, kde jsme potěšili malé pacienty návštěvou našich kontaktních zvířat.

Afrika všemi smysly 26. 6. 2022

Akce organizovaná ve spolupráci s Ústavem biologie obratlovců AV ČR. Na návštěvníky čekaly čtyři stanoviště – malování šamanského kamínku, cesta koření (čichové pexeso a zkoumání koření ve zkumavkách), výroba afrických šperků a africké nástroje. Program doplnila Virtuální expedice, přednáška Aleny Fornůskové o expedici do Ugandy a představení skupiny Denbaya. Akce se zúčastnilo 1446 návštěvníků.

Světový den bahňáků 6. 9. – 11. 9. 2022

Osvětová akce ke Světovému dni bahňáků, který připadá na šestého září. V Zoo Brno jsme jej slavili celý týden. V zoo byla připravena soutěžní stezka v interaktivních obrazkách, zakončená vylosováním výherců.

Evropská noc pro netopýry – 17. 9. 2022

Osvětová akce pro veřejnost. Přednášku a ukázkou netopýrů předvedl doc. Jan Zukal z Ústavu biologie obratlovců AV ČR. Přednáška byla doplněna promítáním filmů o netopýrech a doprovodnými aktivitami pro děti. Akce proběhla ve spolupráci se SEV Hlídka. Akce se aktivně zúčastnilo 300 návštěvníků. Přednášku si poslechlo 150 návštěvníků, doprovodné aktivity pro děti si vyzkoušelo 150 malých návštěvníků.

Den seniorů 1. 10. 2022

U příležitosti Mezinárodního dne seniorů připravila brněnská zoo na tento den vstupné pro seniory za 10Kč a jízdu vláčkem zdarma. Seniori mohli také shlédnout několik komentovaných krmení. Do zoo přišlo v tento den 424 seniorů.

Světový den zvířat – 4. 10. 2022

U příležitosti Světového dne zvířat jsme 4. 10. 2022 v zoo uspořádali akci pro širokou veřejnost. Byla připravena kvízová stezka v interaktivních obrazkách, zaměřená na znalosti o životě a životním prostředí ohrožených zvířat. V tento měli návštěvníci se zvířecím příjmením vstup do zoo za zvýhodněné vstupné 10Kč. Této možnosti využilo 61 návštěvníků.

- Spolupráce se vzdělávacími institucemi

Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity v Brně

Zoo Brno je fakultním zařízením Pedagogické fakulty MU

- **Katedra biologie** - spolupráce při praktických formách výuky
- **Katedra hudební výchovy**, spolupráce na akci Mikuláš pro děti z Kliniky dětské onkologie
- **Katedra sociální pedagogiky** – praxe studentky Barbory Ondruškové

Mendelova univerzita v Brně

- **Provozně ekonomická fakulta**
spolupráce na akci Den Země, příprava a realizace
- **Agromická fakulta**

Spolupráce na výuce: Farmové chovy zvířat, Výživa a krmení zvířat

Fakulta veterinárního lékařství Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně

Spolupráce na vzdělávání: význam zoologických zahrad, welfare, krmivářství

Spolupráce s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu na projektu Polygram (podpora polytechnického vzdělávání, matematické a čtenářské gramotnosti v Jihomoravském kraji). Nabídka pracovních listů, exkurze pro zvláště nadané žáky a studenty

Ústav biologie obratlovců AV ČR – podepsána smlouva o spolupráci, v tomto roce realizována společná akce – Afrika všemi smysly a Mezinárodní noc pro netopýry

Hvězdárna a planetárium Brno – spolupráce na projektu Akademie třetího věku
Středisko Teiresiás Masarykovy univerzity – spolupráce na tvorbě speciální verze vzdělávací aplikace zpřístupňující obsah dotykových panelů pro nevidomé návštěvníky.

Střední průmyslová škola chemická, Brno – spolupráce na přípravě akce Den přírodních věd pro veřejnost a pro školy

Gymnázium Slovanské náměstí, Brno – spolupráce na soutěži „Into the Wild with English Guide“

Cyrlometodějské gymnázium a Střední odborná škola pedagogická Brno

V zoo proběhla praxe studentky Viktorie Císařové.

Střední škola Brno, Charbulova

V zoo proběhla praxe studentky Kristýny Velnerové.

International Zoo Educator's Association (IZE)

Spolupráce na mezinárodním projektu IZE Job Experience Program.

➤ Spolupráce se speciálními institucemi

Srdíčko, domov pro osoby se zdravotním postižením

Zoo Brno dlouhá léta spolupracuje s Domovem pro osoby se zdravotním postižením Srdíčko, sídlícím v Brně-Žabovřeskách. Do Stanice mladých přírodovědců v areálu Zoo Brno a na prohlídku zoo s pomocí elektromobilu jednou měsíčně přijíždí skupina 6–8 klientů Srdíčka, trpících pohybovým, mentálním nebo kombinovaným postižením, někteří z nich jsou nevidomí. V roce 2022 proběhlo jedenáct návštěv.

DOZP Gaudium

V roce 2018 začali do Zoo Brno docházet klienti Denního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením Gaudium. V roce 2022 proběhly dvě návštěvy.

Sdružení Veleta

V roce 2013 se podařilo navázat na dřívější spolupráci se Sdružením Veleta, jedná se o domov pro osoby se zdravotním postižením v Brně-Kohoutovicích. V roce 2022 proběhly dvě návštěvy.

ELPIS Brno

Mateřská škola speciální, Základní škola speciální a Praktická škola ELPIS poskytuje výchovu a vzdělávání, rehabilitaci a poradenství dětem s mentální retardací, kombinovanými vadami a poruchami autistického spektra ve věku od tří let do ukončení povinné školní docházky. V Brně má dvě pracoviště a brněnská zoo úzce spolupracuje s jedním z nich – na ulici Fr. Skaunicové pro děti s denní docházkou. Pracovnice vzdělávacího úseku pravidelně klienty navštěvuje, v roce 2022 se uskutečnilo 5 návštěv.

Chráněné bydlení sv. Gabriela

Klienti tohoto zařízení navštívili zoo v roce 2022 jednou.

Denní stacionář DOMINO

Klienti tohoto zařízení navštívili zoo v roce 2022 jednou.

Domovy pro seniory a kluby seniorů

Spolupráce spočívá v návštěvách pracovníků vzdělávacího úseku v domovech pro seniory, ale i v exkurzích seniorů do zoo. V roce 2022 se uskutečnila jedna akce - 12. 5. 2022 vzdělávací pracovníci navštívily se zvířátky Domov pro seniory Mikuláškovy náměstí v Brně.

Střední škola, základní škola a mateřská škola pro zdravotně znevýhodněné, Brno, Kamenomlýnská 2

V roce 2021 navázala Zoo Brno spolupráci se střední, základní a mateřskou školou pro zdravotně znevýhodněné děti s mentálním, tělesným, zrakovým a sluchovým postižením, závažnými vadami řeči a vývojovými poruchami učení a chování. S autistickými dětmi proběhlo v zoo 6 návštěv v roce 2022. Jednou je přišla pracovnice zoo navštívit ve škole s našimi kontaktními zvířaty.

Mikuláš pro děti z Kliniky dětské onkologie 7. 12. 2022

Zoo Brno již od roku 1998 spolupracuje s Klinikou dětské onkologie. Letos se konečně po třech letech podařilo uspořádat mikulášskou nadílku pro děti z této kliniky.

4.2. Útvar Středisko ekologické výchovy Hlídka (SEV Hlídka)

➤ Výukové programy

Ekologické výukové programy (EVP) Střediska ekologické výchovy Hlídka obohacují vzdělávání dětí navštěvujících mateřské školy a 1. stupeň základních škol o ekologický a environmentální rozměr.

EVP probíhají formou programů na Hlídce, v Zoo Brno, oboře Holedná, parku Špilberk, v lomu Hády a formou Dlouhodobého ekologického projektu, který probíhal ve spolupráci se SVČ Lužanky Brno, Přírodovědné stanice Kamenačky a Zoo Brno. O tom, že o výukové programy na Hlídce je rok od roku větší zájem svědčí i to, že veškeré termíny na celý školní rok jsou během září obsazené a vyhovět většímu množství návštěvníků nedovolují malé prostory střediska. Každý rok se nabídka programů obměňuje a doplňuje o nová témata. Největšímu zájmu se v roce 2022 těšil kromě již tradičních vánočních a velikonočních programů i program „Podzimní stromohrani“ nebo „Co všechno umí voda.“ Velkému zájmu se těšil i celoroční program „Zvířátka na Hlídce“, který dětem představuje zvířata chovaná na Hlídce, jak se k nim chovat, jaké jsou jejich nároky a potřeby. Díky účasti pedagogů střediska na kurzu ornitologie pořádaném ČSO se začalo hojně využívat parku Špilberk pro ornitologické programy, které byly hned v prvním roce, kdy byly v nabídce střediska, hojně navštěvované. Výukové programy na Hlídce navštěvovaly i školy, které sdružují žáky se speciálními učitelskými potřebami, jako je například ZŠ Kociánka. Dlouhodobý ekologický projekt „Krok k přírodě“ ve spolupráci s ostatními středisky nově zacílil i na starší školní děti a hned v prvním roce, kdy byl v nabídce, si našel svoje příznivce. Celkem se zúčastnilo výukových programů pořádaných SEV Hlídka 3 386 dětí.

okruh	počet akcí	počet účastníků
jednodenní výukové programy v areálu SEV Hlídka, Holedná, Hády, park Špilberk	184	3176
DEP – Krok k přírodě	4	88
jednodenní výukové programy v areálu Zoo Brno	6	122

➤ Mateřské centrum

Mateřské centrum je prostorná hala ve vstupní části budovy SEV Hlídka, upravená jako dětská herna a vybavená hygienickým zázemím. Sem přicházejí matky se svými malými dětmi (ve věku kolem dvou let), které si tu hrají a s matkami se účastní speciálních výukových programů. Přehled návštěvnosti mateřského centra (MC) v roce 2022

měsíc	<i>leden</i>	<i>únor</i>	<i>březen</i>	<i>duben</i>	<i>květen</i>	<i>červen</i>
počet dětí v herně	188	250	314	207	199	191
počet dětí na programech MC	25	31	49	49	0	0
měsíc	<i>červenec</i>	<i>srpen</i>	<i>září</i>	<i>říjen</i>	<i>listopad</i>	<i>prosinec</i>
počet dětí v herně	142	356	289	153	124	145
počet dětí na programech MC	56	69		12	149	20

V průběhu celého roku byly v nabídce mateřského centra kromě spontánní činnosti i tematicky zaměřené programy. V létě probíhaly v mateřském centru pravidelné programy, například s tématem výročí G. J. Mendela. Tomuto tématu odpovídala i výzdoba prostor centra.

➤ Mimoškolní výchova

V rámci mimoškolní výchovy pracovalo ve Středisku ekologické výchovy Hlídka celkem 24 zájmových kroužků. Nabídka se podařilo navýšit hlavně díky spolupráci s brigádníky, kteří tyto kroužky z velké části lektorovali. Největší zájem o zájmové vzdělávání v pravidelné činnosti projevily maminky s dětmi ve věku okolo 2 let. Bylo velmi těžké uspokojit velkou poptávku po místech v těchto kroužcích. Nabídka pro tuto věkovou kategorii ve středu Brna není pestrá a SEV Hlídka se podařilo zacílit právě na tuto mezeru na trhu.

Nejmenší děti s rodiči mohly navštěvovat kroužky:

- Jóga hrátky s batolátky,
- Play Smart – hravá angličtina I. a II.,
- Myšky – pohybově tvořivý,
- Myšky II. Plšící – pohybově tvořivý,
- Tančíme spolu - taneční
- Ťapkáníčko – pohybový,
- Ježecci a Koťátka – pohybové
- Na návštěvě u zvířátek I. a II. – chovatelský
- pro nejmenší děti do 1 roku byl v nabídce kroužek Batolení.

Předškolní děti bez rodičů mohly navštěvovat kroužky

- Veverčata – přírodovědný,
- Želvičky – chovatelský,
- Skřítkův rok v přírodě – přírodovědný,
- Jóga pohádky se zvířátky – pohybově relaxační

Pro školáky byl určený

- cestovatelský kroužek Rorýsi,
- Keramika,
- Pokustón – svět vědy a chemie,
- Lišáček – přírodovědný,
- Ještěrky, Agamy – chovatelské,
- Scarabeus – entomologický
- přírodovědně pohybový kroužek Gepardi.

V roce 2022 jsme spolupracovali se základními školami Anglická a Heuréka, které u nás měly pro svoje žáky vybrané kroužky.

Celkem se v roce 2022 v těchto 24 kroužcích vystřídalo na 416 schůzkách celkem 2741 dětí.

➤ **Osvětové akce a soutěže**

V průběhu roku 2022 se Středisko ekologické výchovy Hlídka zúčastnilo 55 osvětových akcí. Tyto akce pořádala buď přímo organizace nebo se Hlídka účastnila akce některého z partnerů. Kromě Zoo Brno SEV Hlídka spolupracovala například s Kávéeskou, Městskou policií Brno, Muzeem města Brna, Magistrátem města Brna, Lipkou, Hvězdárnou a planetáriem Brno a dalšími subjekty. Z větších akcí partnerů stojí za zmínku určitě Den Země na Kraví hoře ve spolupráci s Lipkou, který měl téma „Klima a doprava“ a zúčastnilo se ho přes 5 000 účastníků. „Festival vědy“ v měsíci září na Brněnském výstavišti, který se konal pod hlavičkou Hvězdárny a planetária Brno, přivedl ke stánku SEV Hlídky více než 3 000 zájemců. Z akcí pořádaných přímo na SEV Hlídka byla nejnavštěvovanější stejně jako v roce 2021 akce Pohádkový park Špilberk v měsíci červnu, které se zúčastnilo okolo 600 návštěvníků. Téměř 500 účastníků navštívilo i akce „Ahoj prázdniny“ v srpnu a říjnovou „Podzimní slavnost“, která se konala v rámci „Dne seniorů.“ Akcí SEV Hlídka se zúčastnilo v roce 2022 celkem 19 301 osob, převážně dětí.

➤ **Příměstské tábory**

Během července a srpna 2022 proběhlo na SEV Hlídka 7 turnusů pětidenních příměstských táborů s účastí 184 dětí. Turnusy probíhaly vždy od pondělí do pátku, od 8 do 16:30 hodin. Na každý den měly děti předem připravený pestrý program v rámci celotáborové hry „Hledá se Oskar“. Klasický příměstský tábor byl zaměřený na návštěvu Zoo Brno a některé z dalších zoologických zahrad (v roce 2022 to byla Zoo Jihlava) a pobyt na farmě u hospodářských zvířat. Tento typ tábora doplnil badatelský výletový tábor „Na výlet za zvířátky“, který děti zavedl na zajímavá místa v okolí Brna, kde se mohly setkat se zajímavými živočichy z naší přírody. V roce 2022 proběhl v době jarních prázdnin příměstský tábor třídní, který byl uspořádán pro děti zaměstnanců MMB. Tohoto tábora se zúčastnilo 21 dětí.

➤ **Výstavy a akreditované programy**

V parku přilehlém k SEV Hlídka, stejně jako v mnoha jiných parcích v naší zemi, proběhla v jednom z říjnových týdnů „Výstava na stromech“, což je celorepublikový happening, který se od roku 2014 koná během „Týdne důstojné práce“ a upozorňuje na ožehavá témata naší každodenní spotřeby.

V rámci získané akreditace Střediska ekologické výchovy Hlídka k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků se i v roce 2022 uskutečnili akreditované programy v rámci DVPP. „Praktické poznávání ptačích druhů“ – tento ornitologický program se uskutečnil 2 x v dubnu a zúčastnilo se ho celkem 19 pedagogů.

Akreditovaného programu „Význam zoo“ se v březnu přímo v areálu Zoo Brno zúčastnilo 6 pedagogů.

Programu „Pokusy pro nejmenší“, který se uskutečnil na SEV Hlídka v březnu a v říjnu 2022 se zúčastnilo 27 pedagogů.

➤ **Další aktivity střediska**

V roce 2022 se SEV Hlídka zapojila do aktivity ÚSZČ s názvem „Akademie třetího věku.“ Říjnový program o bezobratlých lektoroval pedagog SEV Hlídka Martin Záruba a zúčastnilo se ho 14 osob a v květnu program o bylinkách a Přírodní zahradě lektorovala Vendula Ševčík, pracovnice infocentra na SEV Hlídka. Tohoto programu se zúčastnilo 11 posluchačů.

SEV Hlídka se zapojila i do vzdělávání studentů Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. V dubnu proběhly na Hlídce dva vzdělávací programy studentek učitelství mateřských škol na téma činnosti s dětmi v přírodě a na školní zahradě. V obou odpoledních blocích se vystřídal 28 studentek.

Na individuální praxi v rámci pedagogického studia se na SEV Hlídka v roce 2022 vzdělávaly dvě studentky.

5. Poskytování služeb v souvislosti s péčí o návštěvníky

Návštěvnícká sezóna v roce 2022 probíhala již bez omezení, to mělo pozitivní vliv na celkové zvýšení návštěvnosti. Přibilo několik odpočinkových míst pro návštěvníky a nová hřiště pro děti. V horní části zoo u Indiánské vesničky bylo vybudováno agility hřiště s herními prvky a s překážkami pro psy. Po celou dobu návštěvy zoo musí být psi vedeni na vodítku, na agility hřišti je pohyb psů volný. V roce 2022 se také pokračovalo ve sjednocení vzhledu u prodejních a stravovacích míst.

Po celou hlavní sezonu zoo zajišťovala přepravu vláčky ze spodní do horní části zoo, kterou návštěvníci hojně využívali.

Vzhledem k rozvolnění pravidel a restrikcí mohla být práce animátorek v roce 2022 opět provozována naplno. Animátorky v zoo realizují workshopy, teambuildingy, průvodcovské služby, zážitkové programy, komentovaná setkání atd. O tyto služby byl také v tomto roce veliký zájem, ať už to bylo z řad zájemců o klasické zážitkové programy, nebo z řad větších či menších společností, které chtějí strávit se svými kolegy nebo rodinami den v zoo. K těmto účelům je využívána VIP zóna, která je umístěna mimo návštěvníckou trasu a poskytuje klientům soukromí. Ve VIP zóně je vlastní sociální zařízení, venkovní kuchyň a velký gril. Tyto programy jsou klientům vždy připravovány na míru dle jejich požadavků. V červenci proběhla na VIP zóně také svatba s obřadem i následnou hostinou pro svatebčany.

Stejně jako loni bylo úspěšnou aktivitou Letní kino spojené s večerní komentovanou prohlídkou zoo. Činnost letního kina byla zahájena v červnu promítáním unikátních přírodovědných dokumentů ve spolupráci s Mezinárodním festivalem Ekofilm. Tyto filmy v běžném kině není možné zhlédnout. Červenec a srpen byl pak věnován komerčním snímkům.

Druhým rokem pokračoval projekt Lesní kluby. Nabídl prázdninové týdenní pobyty pro děti ve věku 7-13 let plné her a soutěží se zaměřením na tábornické dovednosti.

V návštěvnícky nejsilnější letní sezóně byla zřízena speciální telefonická infolinka, která byla v provozu ve všední dny, o víkendech i o svátcích. Pracovníci obsluhující infolinku zodpovídali na celou řadu dotazů týkajících se provozu zoo, skladby zvířat a návštěvníckého řádu.

Před pokladnami do zoo byly instalovány platební automaty pro nákup vstupenek. Návštěvníci tak nemusejí čekat až na ně přijde na pokladně řada, ale mohou si zakoupit vstupenky do zoo s pomocí těchto platebních automatů.

V roce 2022 Brno slavilo 200. výročí narození vědce G. J. Mendela. Také zoo se připojila k oslavám, a to projektem prázdninové detektivní hry. Speciální zoobus vozil každé prázdninové ráno mladé detektivy a jejich doprovod z náměstí Svobody do zoo, kde formou interaktivní, napínavé a vtipné hry, vybavení Detektivním deníkem, pátrali po hlubších zákonech přírody.

Údaje o návštěvnosti:

Návštěvnost k 31. 12. 2022 – v samotné zoo 289 824 osob, s pracovištěm na Radnické a SEV Hlídce 325 294 osob.

Měsíc s nejvyšší návštěvností: červenec 56 229 osob

5.1. Akce pro veřejnost

- **Valentýn v Zoo Brno** - 14. 2. 2022 – valentýnská komentovaná setkání se zvířaty valentýnská stezka
- **Vítání jara v Zoo Brno** – 19. 3. 2022 – tradiční akce v Zoo Brno, oslavování příchodu jara.
- **Budkohraní v Zoo Brno** – 2. 4. 2022 – workshop na výrobu bude pro ptactvo.
- **Velikonoce v Zoo Brno** – 15. 4. – 18. 4. 2022 – akce v rámci velikonočních oslav, velikonoční komentovaná krmení, doprovodný program v areálu zoo, hledání vajíček
- **Noc snů** – 3. 6. 2022 – akce pro handicapované a znevýhodněné děti/dospělé
- **Dětský den v Zoo Brno s úsměvem** – 4. 6. 2022 – dětský den v Zoo Brno pořádaný agenturou
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 10. 6. 2022 – Královna mizející říše
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 17. 6. 2022 – Megeti – ztracená vlčice
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 24. 6. 2022 – Bílí vlci – přízraky Arktidy
- **Afrika všemi smysly** – 26. 6. 2022 – akce s africkou tematikou – ochutnávky tradičního afrického jídla, tvořivé dílničky pro děti, divadelní představení
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 1. 7. 2022 – Medvědi z Kamčatky
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 8. 7. 2022 – Vyšehrad:Fylm
- **Vzpomínka na africké léto** – 14. 7. 2022 – program s africkou tematikou, workshopy, přednášky, taneční vystoupení.
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 11. 7. 2022 – Kdyby radši hořelo
- **S vysloužilci do zoo** – 23. 7. 2022
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 30. 7. 2022 – Ženy a život
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 5. 8. 2022 – Tři tygři ve filmu: JACKPOT
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 13. 8. 2022 – Pánský klub
- **Letní kino a večerní prohlídka** – 20. 8. 2022 – Řekni to psem
- **Den adoptivních rodičů a sponzorů + mezinárodní den psů** – 27. 8. 2022 - akce pro všechny příznivce brněnské zoo. Doprovodný program se nesl v duchu G. J. Mendela. V tento den byl také připraven speciální program pro psy (otevření agility hřiště, ukázky pracovních psů, přednášky)
- **1000 mil pro jeden cíl** – 28. 8. 2022
- **Mezinárodní den pand červených** – 17. 9. 2022
- **RUNGO běh brněnskou zoo 2022** – 24. 9. 2022
- **Halloween** – 29. 10. 2022 – dlabání dýní, zábavný program na pódiu, soutěž o nejhezčí dýni a masku.
- **Mikuláš v Zoo Brno** – 3. 12. 2022 – rozsvícení vánočního stromečku, mikulášská nadílka pro děti, vyrábění vánočních ozdob
- **Štědrodopolední komentovaná krmení** – 24. 12. 2022

5.2. Marketingové akce mimo areál zoo

- Ekofilm
- Colour of Ostrava

- Dobrý den v Bystrci
- Brno expat fair
- Dětský den IKEA
- Dětský den v hotelu Atlantis
- Mendel festival
- Pop messe
- Den s Městskou policií
- Streetparty 2022
- Festival vědy
- Slavnostní otevření Centra reprodukční medicíny při FN Brno
- KáVéEska – Zvířátkiáda
- Regiontour

5.3. Obchodní akce v areálu zoo

- **Soukromá akce VIP zóna** – 24. 4. 2022 – pronájem soukromých prostor pro klienta
- **Soukromá akce VIP zóna** – 4. 6. 2022 – pronájem soukromých prostor pro klienta
- **Farmia food** – 4. 6. 2022 – pronájem prostor v areálu zoo
- **Soukromá akce VIP zóna** – 9. 6. 2022 – pronájem soukromých prostor pro klienta
- **Direct nadace** – 29. 6. 2022 – pronájem prostor v areálu zoo, soutěže pro děti
- **Svatba v Zoo Brno** – 16. 7. 2022 – svatba v Zoo Brno
- **Lesní kluby Zoo Brno** – (červenec srpen) - prázdninové vyžití pro děti
- **S KOOP v zoo** – 26. 8. 2022 – pronájem prostor pro dětské aktivity
- **Soukromá akce VIP zóna** – 8. 9. 2022 – pronájem soukromých prostor pro klienta

5.4. Informační a propagační aktivity

- **Vystavení CLV** v Brně
- **Rádio Krokodýl** – spolupráce a propagace při akcích, moderování akcí, soutěže
- **Westernové městečko Boskovice**
- **Westernové městečko Šiklův mlýn** – vzájemná propagace
- **Inzerce – Rovnost** – pozvánka na sezónu do Zoo Brno
- **Bruno family park** – **plakáty** – propagace akcí v zoo a velký banner
- **Aqualand Moravia** – bannery, letáky, spolupráce na propagačních aktivitách
- **VIDA** – vzájemná propagace
- **ND Brno** – vzájemná propagace
- **MD Brno** – vzájemná propagace
- **MMB** – vzájemná propagace
- **Asociace PCC** – vzájemná propagace
- **TIC Brno** – vzájemná spolupráce
- **Rádio KISS** – vzájemná spolupráce
- **Country rádio** – vzájemná spolupráce
- **Rádio Signál** – vzájemná spolupráce
- **Rádio Beat** – vzájemná spolupráce
- **Media marketing services** – vzájemná spolupráce
- **Brněnsko** – vzájemná spolupráce
- **Starez sport** – vzájemná propagace

- **Run Go** – vzájemná spolupráce
- **A11 – Náš region Brno** – vzájemná propagace

5.5. Zážitekové programy Zoo Brno

Zoo Brno nabízí celou škálu zážitkových programů. Již několikátým rokem se realizují zážitkové programy *Ošetřovatel šelem* a *Ošetřovatel kopytníků*, které jsou u návštěvníků velice oblíbeny, zvláště pak program zaměřený na péči o šelmy. Cílem programů je poskytnout možnost bližšího pohledu do chodu zoo. Cenné jsou pro aktéry zážitku také rozhovory s chovateli, od nichž se dozvídají zajímavosti spojené s chovem i provozem zoologické zahrady. Dalším oblíbeným zážitkovým programem je *Setkání se žirafami*, které se od roku 2018 těší u návštěvníků velké oblibě. Tento zážitek je možné zakoupit ve dvou variantách – pro 2 osoby nebo pro rodinu. Setkání se žirafami se mohlo v roce 2022 poprvé realizovat i v zimních měsících, protože bylo přistavěno nové zázemí pro žirafy.

Prohlídka zoo s průvodcem je k dostání ve 4 variantách: prohlídka celodenní, prohlídka horního úseku zoo, prohlídka dolního úseku zoo a speciální prohlídka v elektrovozíku, ta je oblíbená především mezi seniory.

Zoo Brno v roce 2022 dále nabízela *Rozlučka se svobodou*, *Narozeninovou oslavu* pro děti od 6-10 let a *Krmení papoušků lori*, *Setkání s tapíry*, *Setkání s rosomákem*, *Setkání s varanem komodským* a *Relax se zvířaty*, který je určen především pro malé milovníky zvířat.

Zážitekový program	Počet prodaných zážitků
Ošetřovatel šelem	73
Ošetřovatel kopytníků	26
Setkání se žirafou	93
Setkání s tapírem	5
Setkání s rosomákem	2
Setkání s varanem komodským	1
Relax se zvířaty	18
Prohlídka zoo s průvodcem	11
Rozlučka se svobodou	1
Narozeninová oslava	10
Krmení papoušků lori	41

5.6. Virtuální expedice Zoo Brno

Pracoviště Virtuální expedice Zoo Brno sídlící v prostorech bývalé Stálé akvarijní výstavy na ulici Radnická nabízelo po celý rok výjimečný zážitek v podobě celkem šesti různých filmů promítaných do brýlí pro virtuální realitu. Této nabídce využilo celkem 6767 návštěvníků, což je při srovnání s minulým rokem, včetně započteného období, kdy bylo v roce 2021 zavřeno z pandemických důvodů, nárůst o 46 %. Zaměstnanci zjara připravili dva workshopy s názvem „Sázíme na Radnické aneb S Mendelem na zahradě“, a odstartovali tak oslavy výročí narození Gregora Johanna Mendela.

V první polovině roku také probíhaly produkční práce na filmech pro virtuální realitu. Zaměstnanci se na těchto filmech podíleli v podobě scénáře a skriptu. Na konci měsíce dubna pak tyto filmy prezentovali na mimořádné tiskové konferenci na již zmíněném pracovišti.

S headsety zaměstnanci hojně navštěvovali a doplňovali doprovodný program na akcích Zoo Brno (Vítání jara, Afrika všemi smysly), na akcích partnerů (Pop Messe, Streetparty 2022, Mendel festival, Ekofilm, Slavnostní otevření centra reprodukční medicíny FN Brno, Expat

fair, Dobrý den v Bystrci, Regiontour, Festival vědy, Den s městskou policií a na mnoha dalších). V rámci osvětové a přírodovědně-popularizační činnosti jsme byli součástí Brněnské muzejní noci 2022, kdy vždy sledování filmů ve virtuální realitě předcházela krátká přednáška a dále jsme připravili i přednášku v rámci Akademie třetího věku, kterou pořádá ÚSZČ, a to na téma „Příroda hrou“.

6. Činnost související s vlastním provozem Zoo Brno

6.1. Správa majetku

Opravy a údržbu svěřeného majetku zajišťovalo v roce 2022 pět stálých zaměstnanců, kteří prováděli zednické, malířské, natěračské a zámečnické práce. Uvolněné pracovní pozice instalatér, zámečnický, malíř natěrač, stolař, zedník se dlouhodobě obsazují velice obtížně, důvodem je nedostatečné ohodnocení těchto profesí. I tak se podařilo obsadit pozici malíře natěrače a instalatéra. Malíř natěrač ukončil pracovní činnost z osobních důvodů. Instalatér ukončil pracovní poměr vlivem organizační změny v 4/22 při snižování počtu pracovníků. Pracovní výkon dílny snížila dlouhodobá pracovní neschopnost jednoho pracovníka s profesí zedníka. I přes personální podstav se dařilo provádět běžnou údržbu a opravy menšího rozsahu vlastními silami. Došlo k zajištění pravidelných revizních prohlídek vybraných zařízení. Rozsáhlejší opravy a práce vysoce odborného charakteru byly realizovány externími společnostmi v souladu s platnou legislativou a interními předpisy Zoo Brno. Mezi nejvýznamnější opravy realizované v roce 2022 lze zahrnout:

- *Dokončení opravy komunikace mezi stánkem s upomínkovými předměty a objektem Veteriny*
- *Stavební úpravy objektu Safari,*
- *Stavební a terénní úpravy pro Lesní kluby,*
- *Zajištění tech. podmínek pro nové prodejní plochy, stánky,*
- *Zateplení podkrovní části objektu DZoo*
- *Zahájena oprava expozice kajmánek a piraní*
- *Provedení opravy krajní venkovní voliéry u exotária*

6.2. Útvar podpůrných aktivit

Na útvaru podpůrných aktivit byli od března zřízeny 3 nové pozice uklízečů, takže na pozici uklízeč jsou již 4 stálí pracovníci. Na útvar podpůrných aktivit jsou zařazováni pracovníci zaměstnaní v Zoo Brno na dobu určitou, které do Zoo Brno posílá jak Úřad práce ČR, tak Probační a mediační služba. Jedná se o občany ČR vykonávající v Zoo Brno veřejně prospěšné práce (VPP) nebo obecně prospěšné práce (OPP). Celkem bylo v Zoo Brno v roce 2022 takto zaměstnáno 22 osob.

Uklízeči se věnovali především pravidelnému úklidu areálu. VPP a OPP se věnovali rovněž úklidu areálu a drobným pomocným pracím na útvaru úpravy zeleně a chovatelském úseku..

Útvar podpůrných aktivit rovněž koordinoval činnost dobrovolníků (jednotlivců i skupin), kteří se rozhodli v Zoo Brno pomáhat. Dobrovolníci natírali v areálu dřevěné prvky, uklízeli veřejné prostory, pomáhali zahradníkům z útvaru zeleně a na chovatelském úseku v expozicích.

Od 1. 9. 2022 byl útvar přejmenován na útvar správy majetku a byl do něj včleněn útvar údržby.

Od 1. 12. 2022 byl útvar správy majetku zrušen a pracovníci, kteří původně spadali pod útvar podpůrných aktivit, přešli pod útvar personální.

6.3. Útvar dopravy a zeleně

Útvar dopravy a zeleně zabezpečuje svými pracovníky správu a údržbu všech dopravních prostředků a zemědělské techniky Zoo Brno, vlastní dopravu osob, transporty zvířat, svozy hnoje, dovoz krmení ze skladů hypermarketů do skladu CPK a významně se podílí na pravidelném zajišťování okusů pro chovaná zvířata. Rovněž zodpovídá za nákupy čistících a úklidových prostředků, drobného materiálu pro činnost v zoo, dezinfekce, dávkovače a ochranných pomůcek (pracovních ochranných oděvu, oděvů, roušek a respirátorů, ...) nezbytných pro zabezpečení ochrany zdraví návštěvníků a zaměstnanců Zoo Brno. Dále zodpovídá za stav stromů, výsadbu a úpravu zeleně v areálu zoo.

V roce 2022 bylo na základě výběrového řízení prostřednictvím útvaru dopravy a zeleně provedena výstavba paletového a regálového systému v hale A a hale B. Dále proběhla výstavba zastřešeného parkovacího stání pro 4 elektrovozíky u veteriny.

Proběhlo vyřazení služebního vozidla MB E240 a jeho následný prodej soukromé osobě v ceně 5 000,-Kč.

V polovině roku došlo k technické závadě na elektroinstalaci nákladního vozidla MB Atego, které po příjezdu ze servisu a STK shořelo. Škoda na vozidle byla odhadnuta na 500 000,-Kč.

Dále došlo při služební cestě k zaviněné dopravní nehodě vozidlem Š-Fábria kombi ze SEV. Ke zranění osob nedošlo, škoda na vozidle byla 22 000,-Kč.

Za rok 2022 bylo spotřebováno 7 839 l nafty v hodnotě 356 194,-Kč a 5 430 l benzínu v hodnotě 242 002,-Kč. Služební auta ujela 68 611 km.

V rámci zahradnictví bylo v roce 2022 pokáceno 156 ks stromů, provedena asanace (ořez) u 192 ks stromů a vysazeno 369 ks stromů. V průběhu roku prováděli zaměstnanci pravidelnou údržbu zeleně areálu a ve vlastních expozicích. Realizovali zdravotní a výchovné řezy živých plotů, keřů a stromů, odstraňovali náletové dřeviny (akáty, pajasany) a stromy ohrožující bezpečnost návštěvníků, štěpkovali zbytky okusů a získanou štěpkou následně mulčovali výsadby, prováděli pokos trávy, odstraňování odkvetlých trvalek a travin, jejich hnojení a postřik.

6.4. Informační technologie

V tomto roce jsme začali s postupným převodem uživatelů na terminálový server. Bylo zakoupeno 30 licencí, které byly využity. Počítáme s nákupem ještě dalších 30 licencí. Převod uživatelů na terminálový server přinese v budoucnu značné úspory při pořízování počítačového hardware i nezbytného softwarového vybavení.

Podarilo se připojení dalšího odloučeného pracoviště, prodejny upomínkových předmětů na návštěvnické trase, na optickou síť zoo. Tento krok byl nutný jednak pro umožnění použití moderních pokladních systémů a jednak jako příprava pro zavádění zasíťování areálu zoo signálem wifi.

Také jsme pokračovali s rozšiřováním zavedených kamerových systémů a to instalací 4 IP kamer do nově zrekonstruovaných voliér pro sovy, a jedné IP kamery k výběhu vlků arktických pro kontrolu a lepší manipulaci s padacími dvířky na padoku pro případ nutnosti oddělení vlků.

Na začátku roku byla dokončena úprava objektu bývalé Stanice mladých přírodovědců pro potřeby vedení chovatelského úseku. Útvar informačních technologií se na této úpravě podílel zřízením počítačových kabelových tras, instalací wifi routerů pro pokrytí celého objektu wifi signálem, instalací zabezpečovacího systému a nového docházkového terminálu..

II. Plnění úkolů v personální oblasti

Tab. č. 1: Struktura a fyzické počty zaměstnanců k 31. 12. 2022, struktura a průměrné počty zaměstnanců za rok 2022, přírůstky a úbytky zaměstnanců za rok 2022, průměrné platové třídy a průměrné platy v roce 2022

Stálí zaměstnanci	Fyzický stav	Přepoč. stav	Přírůstky	Úbytky	Prům. plat. třídy	Prům. plat v Kč
vrcholový management	5	6,83	0	2	12,2	60 111
střední management	29	28,9	5	4	10,7	44 845
administrativní pracovník	3	2	0	2	9	31 555
profesní pracovník	61	59,77	16	10	6,87	30 094
ostatní	8	7,62	2	1	4,14	29 032
celkem	106	105,12	23	19	x	x
Sezónní pracovníci	Počty	Přepoč. stav	Přírůstky	Úbytky	Prům. plat. třídy	Prům. plat v Kč
brigádníci	135	X	135	135	x	2 443
veřejně prospěšné práce	3	2,98	3	11	4	16 865
ostatní- sezónní	0	1,33	4	4	x	x
celkem	138	4,31	142	150	x	x

1. Organizační a personální změny v Zoo Brno v roce 2022

Dílčí organizační a personální změny byly realizovány v rámci naplňování strategických cílů.

Rozvoj podnikové kultury

Posílení podnikové kultury byl realizováno:

1. Vytvořením nástroje podnikové kultury „Etického kodexu zaměstnanců zoo“, v podobě nezávazného předpisu. Jeho vydání a implementace do procesů organizace byla odložena do doby změny strategie zoo.
2. Rozvojem potenciálu zaměstnanců prostřednictvím vzdělávání.
3. Prostřednictvím elektronické komunikace zaměstnanců účastí na online vzdělávacích kurzech a webinářích.

Dynamika organizační struktury

V roce 2022 byly realizované 3 postupné dílčí změny v počtu a struktuře systematizovaných funkčních míst, struktuře úseků a útvarů včetně jejich odborné působnosti a z nich vyplývající příslušné úpravy pracovních právních dokumentace, popisů práce pracovních činností a platového zařazení.

- Implementace personální změny začátkem roku dle organizačního řádu, účinného od 1. 1. 2022, která reflektuje změny v rozvoji stávající činnosti organizace, legislativy, organizace práce a vnitřního uspořádání systematizovaných funkčních míst v organizační struktuře.

Změna 1.1.2022 v počtu systematizovaných funkčních míst > oproti roku 2021

- kmenových pracovních pozic >13 ze 107 na celkem 120
- sezonních pracovních pozic < 1 z 13 na celkem 12

- Změna v druhé polovině roku dle organizačního řádu účinného od 1. 8. 2022 v důsledku nedostatku finančních zdrojů (zmrazení rozpočtu zřizovatelem na období 2022 a 2023) v důsledku vzrůstajících nákladů na zajištění provozu zoo, vlivem makroekonomického, vnějšího prostředí ve společnosti. Změny ve struktuře systematizovaných funkčních míst, struktuře úseků a útvarů Snížení počtu kmenových systematizovaných funkčních míst a sezonních pracovních pozic, plánovaná roční úspora 3 mil. mzdových nákladů. Tyto finanční prostředky by byly přesunuty na pokrytí nezbytných nákladů provozu zoo.

Změna 29. 8. 2022 v počtu systematizovaných funkčních míst < oproti lednu 2022

- kmenových pracovních pozic < 16 ze 120 na celkem 104
- sezonních pracovních pozic < 9 ze 12 na celkem 3

- Změny v závěru roku dle organizačního řádu účinného od 1. 12. 2022 v důsledku vyhodnocení předcházející implementované změny organizačního řádu odstraňují nadbytečné a neefektivní stupně řízení, neefektivní služby a doplňkové činnosti. Posilují pozice pro plnění poslání zoo zejména v oblasti péče o svěřená zvířata, o svěřené území a správu areálu. Racionálně začleňují systematizovaná funkční místa do úseků podle odborné působnosti úseků. Odstraňují duplicity a triplicity pracovních činností u několika pracovních pozic. Cílem je maximální využití pracovního potencialu zaměstnanců.

- Snížení stavu poradních orgánů ředitele - komisi < o 6 komisi - Investiční, Individuální dobrovolnické činnosti, Etická, Welfare, Vzdělávací, Marketingové z původních 11. V působnosti zůstává 5 komisi - Sociální, Škodní, Likvidační, Skartační a Inventurní

Změna 1. 12. 2022 v počtu systematizovaných funkčních míst > oproti srpnu 2022

- kmenových pracovních pozic ze 104 > o 11 na celkem 115
- sezonních pracovních pozic z 3 > o 1 na celkem 4

Tab. č. 2 Přehled počtu systematizovaných funkčních míst podle úseků srovnání stavu změny účinné k 1. 12. 2022 oproti poslední změně účinné k 29. 8. 2022

ÚSEK Název	1.12.2022		29.8.2022		Rozdíl	
	Kmenový	Sezonní	Kmenový	Sezonní	Kmenový	Sezonní
ÚŘ - ředitele	12	0	4	0	8	0
TÚ - technický	27	3	24	1	3	2
EÚ - ekonomický	14	1	6	0	8	1
OBÚ - obchodní	0	0	14	2	-14	-2
ÚSZČ - zájm. činností	14	0	12	0	2	0
CHÚ -chovatelský	48	0	40	0	8	0
ÚVE - virtuální expedice	0	0	4	0	-4	0
Celkem	115	4	104	3	11	1

2. Dobrovolnictví individuální a firemní

Dobrovolnická činnost individuální i firemní se v roce 2022 vrátila do stavu předcházejícímu dvouletému omezení v důsledku přijetí opatření v souvislosti s výskytem a zamezení šíření koronaviru SARS-CoV-2 (Covid-19) na území ČR.

Individuální dobrovolnictví:

- 16 nových zájemců o individuální činnost podepsalo smlouvy
- tradiční setkání managementu zoo s dobrovolníky bylo realizováno po 17. 5. 2022 včetně supervize dobrovolnické činnosti
- současný počet smluvních dobrovolníků je 40 osob
- v roce 2022 bylo 38 aktivních, 4 měli aktivitu > 100 hod.
- celkem bylo zrealizováno 2 854 hod. (tj. > o 2 195 než 2021 ovlivněno SARS-CoV-2 (Covid-19)) průměr na 1 osobu je 75 hod.
  - a) ošetřování zvířat, úklidu výběhu, odklizení exkrementů 1 934 hod.
  - b) organizaci a zajišťování vzdělávacích aktivit a zájmových kroužků 70 hod.
  - c) činnosti při ochraně přírody, údržbě zeleně, komunikací, cest, vybavení areálu a jeho úklid jsou organizovány jak individuálně 850 hod.

Firemní dobrovolnictví

V rámci firemního dobrovolnictví byl zaznamenán zvýšený zájem ve srovnání s rokem 2021 a předešlými léty. Proběhlo 83 akcí (tj. > o 40) v rozsahu 2 980 hod. (tj. > o 1 428) pracovní aktivity, kterých se zúčastnilo dobrovolníků 745 (tj. > o 357). Průměr na jednu osobu je 4 hod.

3. Vzdělávání zaměstnanců

Vzdělávání bylo zaměřeno zejména na rozvoj potenciálu zaměstnanců dle profesního zaměření a oblast BOZP a PO. Zúčastnili se odborných školení a seminářů organizovaných jako:

3.1. Skupinové - periodická a rozšiřující

- 1) Periodické školení všech zaměstnanců a vedoucích v BOZP a PO, školení členů požární hlídky a řidičů referentských vozidel.
- 2) Obsluhy defibrilátorů AED
- 2) Školení řidičů
- 3) Uživatelské školení aplikace identifikačního systému ANET vedoucích zaměstnanců

3.2. Individuální - odborná a profesní

- 1) Ekonomický úsek: Seminář „Aktuální změny v ekonomické legislativě“, „Roční zúčtování za rok 2021 a zdaňování příjmů“, „Roční zúčtování daně 2021“, webinář „Roční zúčtování daně 2021“, školení „Kontrola nároku na dovolenou“.
- 2) Úsek stance zájmových činností: Semináře „Osobnostně sociální rozvoj pedagogů volnočasových aktivit“, „Supervizní konzultace – profesní a osobnostní rozvoj“, „Kurz určování ptactva“, „Online seminář – medikace a zdravotnické úkony“, „Pedagogické minimum“, „Enviromentální kongres“. Kurzy „Vrozené způsoby, jak se uvolnit“, „Konflikty řešení modelových situací“, „Pohled na vnitřní procesy dítěte“, „Pedagog a kultura slova“, „Poselství velikonočního ostrova“, „Jak postavit dobrý ekologický výukový program“, „Repetitorium terénní přírodovědy 2022“, „Vzdělávací a marketingová komise“, „Veletř EVVO“, „Seminář ředitelů SVČ a DDM“, „webinář FKSP“.

- 3) Chovatelský úsek: Seminář „Zdravotní problematika velbloudů“, „Pedagogické minimum“, kurz „Osvědčení o způsobilosti pro řidiče a průvodce“, kurz „Manipulace s jedovatými plazy“.
- 4) Technický úsek: „Seminář „Odpadní vody“, „Školení svářečů“.
- 5) Obchodní úsek: „Webinář GDPR“, „Vzdělávací a marketingová komise“.
- 6) Organizační úsek: Konference „Personalistika, právo a vzdělávání ve veřejné správě“.
- 7) Ředitel: Webinář „Připravte se na dotační operační programy životního prostředí na období 2021-2027“.

3.3. Individuální - rozšiřující kvalifikaci - organizované zaměstnancem

- Funkční studium pro ředitele škol a školských zařízení bylo ukončeno obhajobou a závěrečnou zkouškou, 2 zaměstnanci úseku stanice zájmových činností (dohody o zvýšení kvalifikace).
- Rekvalifikační kurz chovatel zvířat v ZOO – zahájeno 2 zaměstnanci chovatelského úseku (dohody o zvýšení kvalifikace).

4. Personální obsazení

Ke konci roku 2022 se snížil fyzický počet kmenových zaměstnanců z původních 107 na 106. vzhledem ke stavu k 31. 12. 2021.

Seznam všech kmenových zaměstnanců ve fyzických osobách k 31. 12. 2022

Celkový počet všech kmenových zaměstnanců 113 (nezahrnuje zaměstnance veřejně prospěšných prací), z tohoto 7 mimo evidenční počet na mateřské a rodičovské dovolené.

Fyzický počet kmenových zaměstnanců v evidenčním počtu 106.

Tab. č. 3 Abecední seznam fyzických osob kmenových zaměstnanců k 31. 12. 2022

1.	Bača Radek	39.	Kelle Roman	77.	Prudký Libor
2.	Balcar Michal	40.	Kirinovič Miroslav	78.	Ptáček František
3.	Beerová Dana	41.	Klíma Luboš	79.	Reichmanová Ester
4.	Bělehrádek Ivo	42.	Kolesa Josef	80.	Rosochová Markéta
5.	Blahoňovská Simona	43.	Konečný Hynek	81.	Samek Václav
6.	Božková Kristýna	44.	Korbelová Marie-Anna	82.	Sečkář Milan
7.	Buršová Kateřina RD	45.	Kratochvílová Jana	83.	Skoupý Jakub
8.	Čech Pavel	46.	Kroutilová Milena	84.	Slabá Zuzana
9.	Čechová Lucie	47.	Křivánek Miroslav	85.	Sláma Marek
10.	Darmopil Dan	48.	Kříž Milan	86.	Sommerová Zuzana
11.	Darmopilová Denisa RD	49.	Křížová Markéta	87.	Stoklásková Tomáš
12.	Dejral Marek	50.	Kučerová Oldřiška	88.	Suvorov Petr
13.	Dolejšová Vladimíra	51.	Kůrová Simona	89.	Šebelová Zdeňka
14.	Dungelová Radana	52.	Marczinko Nicole	90.	Ševčík Vendula
15.	Dvořáková Barbora	53.	Marková Martina	91.	Šindelářová Adéla
16.	Ficek Radek	54.	Mikeš Dominik	92.	Široký Michael
17.	Filipová Zuzana	55.	Mikátová Šárka RD	93.	Špaček Drahomír
18.	Fišerová Iveta	56.	Mísková Petra	94.	Špačková Jitka
19.	Flom Roman	57.	Moravcová Jana	95.	Šrámek Petr

20.	Fuks Miroslav	58.	Mottl Tomáš	96.	Šťastný Václav
21.	Gala Lubomír	59.	Muchová Tereza	97.	Šudák Dušan
22.	Galová Jana	60.	Musilová Zuzana	98.	Švejďová Zuzana
23.	Gožďálová Kristýna	61.	Neveselá Šárka MD	99.	Tesařová Taťána
24.	Haas Pavel	62.	Nový Michal	100.	Tieberová Hana
25.	Hadová Monika	63.	Otava Karel	101.	Tlanková Soňa RD
26.	Hiersch Jan	64.	Páleník Zdeněk	102.	Uhrovičová Alena
27.	Hlavničková Radmila	65.	Papajoanu Nikola	103.	Vaňáč Michal
28.	Hledíková Jana	66.	Pavelková Martina	104.	Vilšerová Zuzana
29.	Hrdlička Jan	67.	Pek Milan	105.	Volejník Václav
30.	Hubáčková Lucie RD	68.	Peková Ivana	106.	Vondráková Klára
31.	Chudárková Monika	69.	Pelíšek Christian	107.	Vrtalová Zlatuše
32.	Janota Miroslav	70.	Peňázová Eva	108.	Vykydalová Libuše
33.	Jasínek Jaroslav	71.	Piškulová Miroslava	109.	Wald Roman
34.	Juračka Jan	72.	Plecendová Ludmila	110.	Walter Miloslav
35.	Karasová Tereza RD	73.	Plíhalová Soňa	111.	Záruba Martin
36.	Karpecká Markéta	74.	Podhorský Aleš	112.	Zavadilová Dominika
37.	Karvaš Pavel	75.	Polívka Petr	113.	Žaloudková Ivana
38.	Kašpárek Tomáš	76.	Prchal Jaroslav		

4.1. Změny personálního obsazení 2022

V rámci změny personálního obsazení byly uvolňované, nově vzniklé a sezónní pracovní pozice v roce 2022 obsazovány průběžně.

- Nastoupilo 30 zaměstnanců, vystoupilo 34 zaměstnanců, obojí včetně veřejně prospěšných prací a sezónních.
- Byl realizován nábor 30 zaměstnanců kmenových, sezónních a zaměstnanců na veřejně prospěšné práce. Z toho 5 zaměstnanců středního managementu, 16 profesních, 2 ostatní, 4 sezónní a 3 veřejně prospěšných prací.
- V rámci náboru bylo zrealizováno 5 výběrových řízení na obsazení 5 pracovních pozic středního managementu. Výběrová řízení prostřednictvím pracovních pohovorů byla realizována u ostatních pracovních pozic a se všemi zájemci o veřejně prospěšné práce, a to jen na základě doporučenky úřadu práce.

Na základě smluvní dohody s Úřadem práce ohledně veřejně prospěšných prací, byly volné pracovní pozice obsazovány v rámci sjednané doby.

4.2. Dodržování bezpečnosti práce, pracovní úrazy za rok 2022

4.2.1. Roční prověrka BOZP a PO

V průběhu roku 2022 byly prováděny kontrolní prohlídky jednotlivých pracovišť. Roční fyzická prověrka pracovišť se zaměřovala zejména na kontrolu vedení dokumentace k BOZP a PO, hygienických a pracovních podmínek k bezpečné a zdravé neohrožující práci, zajišťování revizí strojů a zařízení, dodržování předpisů BOZP zaměstnanci. Shledané závady byly příkazem ředitele 1/2023 nařízeny k odstranění v termínu 30. 4. 2023.

4.2.2.   Roční kontrola všech pracovišť smluvním poskytovatelem pracovně lékařských služeb

V posledním čtvrtletí 2022 byla provedena prohlídka pracovišť Zoo Brno v rámci dohledu nad pracovními podmínkami zaměstnanců, identifikaci nebezpečí a hodnocení zdravotních rizik zátěží prací nebo působením pracovního prostředí. Nebyly shledány žádné vážné závady.

4.2.3   Pracovně lékařské prohlídky

Pracovně lékařské prohlídky zajišťoval v roce 2022 smluvní poskytovatel pracovně lékařských služeb Vojenská nemocnice Brno, mjr. MUDr. Helena Kratochvílová v rozsahu závodní preventivní péče realizací vstupních, periodických, mimořádných a výstupních prohlídek zaměstnanců.

4.2.4   Pracovní úrazy

V knize úrazů bylo za rok 2022 registrováno celkem 3 úrazy. Z toho 2 úrazy nebyly s následkem pracovní neschopnosti, 1 úraz byl s následkem pracovní neschopnosti. Odškodňovací komise tento úraz projednávala, protože nebylo zjištěno porušení bezpečnostních předpisů, navrhla odškodnění ve výši 100 %.

4.2.5   Školení v oblasti BOZP a PO

V únoru a v březnu 2022 bylo zrealizováno periodické školení všech zaměstnanců a vedoucích v BOZP a PO, školení členů požární hlídky a řidičů referentských vozidel.

Vstupní školení před počátkem výkonu práce, školení obsluhy motorových pil a křovinořezů, práce ve výškách a nad volnou hloubkou, bylo realizováno v souladu s metodikou interního školení organizace průběžně, pověřenými zaměstnanci podle požadavku vedoucích.

III. Plnění úkolů v oblasti hospodaření

1. Výnosy

1.1. Rozpis všech výnosů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu

Účet číslo	Název účtu	Upravený rozpočet 2022 (v Kč)	Skutečnost 2022 (v Kč)	Skutečnost 2021 (v Kč)	% plnění ročního rozpočtu
	Výnosy celkem	133 205 730,00	132 263 232,00	130 345 580,59	99,29
60	Výnosy z vlastních výkonů a zboží	44 760 000,00	43 856 645,61	42 070 520,81	97,98
601	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	16 000,00	22 608,70	12 173,89	
602	Výnosy z prodeje služeb	36 430 000,00	36 142 541,39	35 088 836,97	
603	Výnosy z pronájmu	2 414 000,00	3 496 845,34	2 323 762,73	
604	Výnosy z prodaného zboží	5 900 000,00	4 194 650,18	4 645 747,22	
64	Ostatní výnosy	7 308 100,00	7 657 567,17	5 174 897,73	104,78
641	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	0,00	18 740,20	586 080,00	
642	Ostatní pokuty a penále	0,00	2 750,00	700,00	
644	Výnosy z prodeje materiálu	100 000,00	233 107,58	236 535,61	
646	Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,00	4 132,23	33 057,85	
648	Čerpání fondů	1 993 000,00	2 458 307,62	82 834,63	
649	Ostatní výnosy z činnosti	5 215 100,00	4 940 529,54	4 235 689,48	
66	Finanční výnosy	5 500,00	747 252,15	7 703,96	13 586,40
662	Úroky	5 000,00	746 187,23	6 988,70	
663	Kurzové zisky	500,00	1 064,92	715,26	
67	Výnosy z transferů	81 132 130,00	80 001 767,07	83 092 458,09	98,61
672	Výnosy z transferů od zřizovatele	75 587 000,00	75 587 000,00	67 214 000,00	
672	Výnosy z transferů ze státního rozpočtu	5 545 130,00	4 414 767,07	15 878 458,09	

1.2. Zdůvodnění výrazných odchylek ve vývoji jednotlivých druhů výnosů

Celkové výnosy byly v porovnání s upraveným rozpočtem **nižší o 942 498,00 Kč.**

K výraznému zvýšení výnosů došlo u:

603 – Výnosy z pronájmu	+1 082 845,34 Kč
644 – Výnosy z prodeje materiálu	+133 107,58 Kč
648 – Čerpání fondů	+465 307,62 Kč
662 – Úroky	+741 187,23 Kč

K výraznému navýšení výnosů z pronájmu přispěl vyšší sezónní provoz stánků oproti předpokladům. U výnosů z prodeje materiálu došlo k navýšení především vyšším prodejem zvířat. Zvýšený příděl do rezervního fondu umožnil i jeho vyšší čerpání a především

důsledné využití bankovních služeb (spořicí účet a termínovaný vklad) vedl k výraznému navýšení finančních výnosů oproti původnímu předpokladu.

K výraznému snížení výnosů došlo u:

604 – Výnosy z prodaného zboží	-1 705 349,82 Kč
649 – Ostatní výnosy z činnosti	-274 570,46 Kč
672 – Výnosy z transferů ze státního rozpočtu	-1 130 362,93 Kč

Největší propad předpokládaných výnosových položek byl způsoben nižším prodejem upomínkových předmětů a souvisejícího zboží oproti předpokladům. U ostatních výnosů z činnosti jsme zaznamenali pokles výnosů z Lesních klubů a nakonec výrazně nižší výnosy z transferů ze státního rozpočtu způsobily nízké dotace od Úřadu práce v důsledku nižšího přidělu pracovníků na veřejně prospěšné práce.

Příspěvky na provoz byly v porovnání s rokem 2021 následující:

	2021	2022	rozdíl
Příspěvek na provoz od MMB	67 214 000,00	75 587 000,00	+8 373 000,00 Kč
Účelová dotace od MŽP	3 576 439,00	947 620,00	-2 628 819,00 Kč
Příspěvek od Úřadu práce	2 611 639,00	498 667,00	-2 112 972,00 Kč
Příspěvek z MŠMT - školské zařízení	1 511 866,00	1 600 849,00	+88 983,00 Kč

Z celkového příspěvku na provoz od MMB ve výši 75 587 000,00 Kč tvořily účelový příspěvek v celkové výši 14 319 000,00 Kč tyto položky:

- provoz Střediska ekologické výchovy (5 900 000,00 Kč)
- zajištění oprav komunikací (2 500 000,00 Kč)
- oprava starých expozic (1 000 000,00 Kč)
- výměna odpadkových košů v areálu Zoo (300 000,00 Kč)
- pokrytí zvýšených nákladů na energie (4 549 000,00 Kč)
- prevence kriminality - Nízkoprahový klub (70 000,00 Kč)

Všechny výše uvedené položky provozního příspěvku byly beze zbytku vyčerpany.

2. Náklady

2.1. Podrobný rozpis čerpání nákladů s uvedením rozpočtu na daný rok, skutečnosti ke konci sledovaného období, skutečnosti za stejné období minulého roku, procentní plnění upraveného rozpočtu

Účet číslo	Název účtu	Upravený rozpočet 2022 (v Kč)	Skutečnost 2022 (v Kč)	Skutečnost 2021 (v Kč)	% plnění ročního rozpočtu
	Náklady celkem	133 205 730,00	130 632 500,10	126 638 732,07	98,07
50	Spotřebované nákupy	20 237 780,00	18 309 426,97	15 688 118,78	90,47
501	Spotřeba materiálu	7 687 780,00	7 970 846,17	8 807 177,57	
502	Spotřeba energie	9 692 000,00	8 373 824,08	4 683 923,88	
504	Prodané zboží	2 958 270,00	2 201 976,49	2 729 471,27	
507	Aktivace oběžného majetku	-300 000,00	-284 756,00	-304 754,50	
508	Změna stavu zásob vlastní výroby	200 000,00	47 536,23	413 681,46	
51	Služby	22 039 570,00	21 155 224,74	21 029 126,97	95,99
511	Opravy a udržování	6 728 000,00	7 779 837,41	8 972 277,54	
512	Cestovné	1 561 500,00	953 026,22	202 343,31	
513	Náklady na reprezentaci	44 000,00	39 910,00	22 442,60	
516	Aktivace vnitropodnikových služeb	0,00	0,00	-67 000,00	
518	Ostatní služby	13 706 070,00	12 382 451,11	11 899 563,52	
52	Osobní náklady	71 579 610,00	68 499 017,43	64 612 537,44	95,70
521	Mzdové náklady	52 223 530,00	50 106 439,00	47 089 661,00	
524	Zákonné sociální pojištění	16 868 080,00	15 927 330,00	15 298 861,00	
525	Jiné sociální pojištění	230 000,00	264 728,00	253 782,00	
527	Zákonné sociální náklady	2 258 000,00	2 200 520,43	1 970 233,44	
53	Daně a poplatky	13 500,00	9 455,00	332 719,00	70,04
532	Daň z nemovitostí	0,00	1 386,00	0,00	
538	Jiné daně a poplatky	13 500,00	8 069,00	332 719,00	
54	Ostatní náklady	1 861 650,00	2 370 768,02	5 221 327,34	127,35
542	Ostatní pokuty a penále	0,00	3 250,00	700,00	
547	Manka a škody - zmařené investice	0,00	672 104,25	3 597 406,00	
549	Ostatní náklady z činnosti	1 861 650,00	1 695 413,77	1 600 501,34	
55	Odpisy, rezervy a opravné položky	17 348 620,00	20 164 837,67	18 584 559,93	116,23
551	Odpisy dlouhodobého majetku	15 889 120,00	17 872 296,70	14 431 839,70	
556	Tvorba a zúčtování opravných položek	0,00	24 988,55	-5 376,50	
557	Náklady z odepsaných pohledávek	15 000,00	0,00	0,00	
558	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	1 444 500,00	2 267 552,42	4 097 998,73	
56	Finanční náklady	100 000,00	33 950,27	39 961,61	33,50
563	Kurzové ztráty	100 000,00	33 950,27	39 961,61	
59	Daň z příjmů	25 000,00	89 820,00	489 000,00	359,28
591	Daň z příjmů	25 000,00	89 820,00	489 000,00	

2.2. Zdůvodnění výrazných odchylek ve vývoji jednotlivých druhů nákladů

Celkové náklady byly v porovnání s upraveným rozpočtem **nižší o 2 573 229,90 Kč.**

K výraznému zvýšení nákladů došlo u:

501 – Spotřeba materiálu	+283 066,17 Kč
511 – Opravy a udržování	+1 051 837,41 Kč
547 – Manka a škody - zmařené investice	+672 104,25 Kč
551 – Odpisy dlouhodobého majetku	+1 983 176,70 Kč
558 – Náklady z drobného dlouhodobého majetku	+823 052,42 Kč

Před koncem roku bylo rozhodnuto o zmařených investicích, které již byly zastaralé, pořízené v převážné většině před rokem 2013. K nárůstu odpisů dlouhodobého majetku došlo v důsledku většího zařazení majetku než bylo plánováno. U všech ostatních výše zmíněných nákladových položek je nárůst nominální hodnoty oproti očekávání způsoben v převážné většině vysokou inflací.

K výraznému snížení nákladů došlo u:

502 – Spotřeba energie	-1 318 175,92 Kč
512 – Cestovné	- 608 473,78 Kč
518 – Ostatní služby	-1 323 618,89 Kč
52X – Osobní náklady	-3 080 592,57 Kč

Díky výrazné snaze šetřit došlo ke snížení nákladů u spotřeby energie, ostatních služeb a cestovného. Vzhledem k výrazně nižšímu počtu pracovníků, přiděleným úřadem práce došlo i k vysokému snížení osobních nákladů oproti předpokladům.

2.3 Plnění odpisového plánu

Účetní odpisy byly plánovány ve výši 15 889 120,00 Kč.

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku v roce 2022 činily celkem 17 872 296,70 Kč.

Hospodaření Zoo Brno a stanice zájmových činností skončilo zlepšeným hospodářským výsledkem ve výši 1 630 731,90 Kč po zdanění.

Rozpočet Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové organizace byl v průběhu roku upravován v návaznosti na vývoj nákladů a výnosů a získání dalších finančních prostředků.

3. Finanční majetek

3.1. Stavy finančních prostředků na bankovních účtech

Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvková organizace má zřízeny následující bankovní účty:

Číslo účtu	Název účtu	Banka	Stav k 31.12.2022
372604403/0300	Běžný účet	ČSOB	1 689 767,43
372604673/0300	Podúčet - karty	ČSOB	179 272,11
372604593/0300	Účet FKSP	ČSOB	621 939,46
312223369/0300	Spořicí účet	ČSOB	66 698 628,27
276139361/0300	Běžný účet	ČSOB	59 343,80
256993800/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	319 559,51
267825941/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	420 530,23
276543495/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	105 642,44
276543794/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	91 393,38
295947196/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	1 017 144,61
297138560/0300	Běžný účet - sbírka	ČSOB	167 445,40
282690299/0300	Běžný účet - RF	ČSOB	106 088,71
1387888247/2700	Běžný účet	UCB	103 750,97
CELKEM			71 580 506,32

3.2. Pokladní hotovost

k 31.12.2022 byl zůstatek pokladní hotovosti
z toho:

565 229,58 Kč

pokladna Kč	461 945,00	Kč
pokladna USD	132,53	Kč
pokladna GBP	16330,61	Kč
pokladna EUR	40 755,80	Kč
pokladna PLZ	137,09	Kč
pokladna DKK	648,60	Kč
pokladna RUB	6 979,25	Kč
pokladna CHF	4 910,22	Kč
automaty (vláček, poníci)	33 390,00	Kč

3.3. Ceniny

56 067,00 Kč

697,00 Kč
55 370,00 Kč
0,00 Kč

4. Pohledávky a závazky

4.1. Pohledávky

4.1.1. účet 311.10 Odběratelé

konečný stav k 31.12.2022 činil **1 284 267,09 Kč**

z toho:

- po splatnosti 440 258,70 Kč
- před splatností 844 008,39 Kč

V porovnání s rokem 2021 se pohledávky za odběrateli zvýšily (v roce 2021 byly ve výši 984 821,48 Kč).

Pohledávky po splatnosti jsou vymáhány.

4.1.2. účet 311.11 Odběratelé zahraniční

konečný stav k 31.12.2022 činil **0,00 Kč**

4.2. Závazky

4.2.1. účet 321 Dodavatelé

konečný stav k 31.12.2022 činil **5 603 313,35 Kč**

Z toho:

- Dodavatelé tuzemští 5 603 313,35 Kč
- Dodavatelé zahraniční 0,00 Kč

Závazky vůči dodavatelům se v porovnání s rokem 2021 snížily o 349 900,79 Kč.

Většina závazků vůči dodavatelům k 31. 12. 2022 je splatná až v roce 2023. Závazky po splatnosti vznikly z důvodů reklamací na provedených pracích a službách.

5. Transfery z jiných veřejných rozpočtů

(podrobný rozpis přijatých transferů, informace o jejich čerpání)

5.1. Finanční prostředky poskytnuté Ministerstvem životního prostředí ČR v rámci programu „Příspěvek zoologickým zahradám pro rok 2022“

Dotace byla poskytnuta v předmětech podpory:

1. Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách
2. Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky

Celkem

947 620,00 Kč

Čerpání dotace MŽP pro Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkovou organizaci dle jednotlivých dotačních titulů

Předmět podpory 1.1, 2.2, 2.3:

- 1. Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.**
  - 1.1 chov ohrožených druhů světové fauny chráněných podle zvláštního právního předpisu*
- 2. Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky.**
  - 2.2 chov zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu a zapojení zoologické zahrady do záchranných programů těchto druhů*
  - 2.3 chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečného genofondu*

Celková dotace na předměty podpory 1.1, 2.2 a 2.3: 680 820,00 Kč

Dotace byla použita na krytí části nákladů na krmivo pro zvířata zařazená do výše uvedených bodů.

Skutečné náklady na krmivo pro takto zařazená zvířata činily: **2 814 106,84 Kč.**

Dotovaná částka **680 820,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **24.19 %.**

Příloha A 1 - 13

Dotace na tuto část předmětů podpory 1.1, 2.2 a 2.3 byla vyčerpána v plné výši.

- 1. Chov ohrožených druhů světové fauny v českých zoologických zahradách.**

1.2 účast v reintrodukčních programech a výzkumu ohrožených druhů světové fauny uvedených v bodě 1.1

1.2.1 Posílení populace dvou druhů jeřábů na Dálném východě 2022

Dotace: 30 400,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **39 500,00 Kč.**

Dotovaná částka **30 400,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **76,96 %.**

Příloha B 1 – 2

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

- 2. Zapojení českých zoologických zahrad do systému ochrany přírody České republiky.**

2.4 účast v reintrodukčních programech, inventarizačních průzkumech a monitoringu zvláště chráněných druhů živočichů podle zvláštního právního předpisu pro potřeby ochrany přírody.

2.4.1 Ochrana sýček obecných na jižní Moravě - 2022

Dotace: 80 000,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **100 000,00 Kč.**

Dotovaná částka **80 000,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **80,00 %.**

Příloha č. C 1 - 3

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

2.4.2 Testování účinnosti opatření pro předcházení konfliktů s bobry (realizace opatření 3.4.2 Programu péče o bobra evropského v ČR) – 2022

Dotace: 6 000,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **7 689,00 Kč.**

Dotovaná částka **6 000,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **78,00 %**.

Příloha č. D 1 - 2

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

2.5 realizace vzdělávacích programů a zapojení do vzdělávání veřejnosti a osvěty v oblasti ochrany přírody, především ve smyslu Úmluvy o biologické rozmanitosti (Convention on Biological Diversity, zkráceně CBD), a s tím související publikační činnost

2.5.1 „Samoobslužné pracovní listy v Zoo Brno“

Dotace: 31 200,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **41 376,00 Kč.**

Dotovaná částka **31 200,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **75,41 %**.

Příloha č. E 1 - 5

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

2.5.2 „Pexeso – lokální biodiverzita“

Dotace: 28 800,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **36 820,00 Kč.**

Dotovaná částka **28 800,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **72,22 %**.

Příloha č. F 1 - 4

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

2.5.3 „Vzdělávací tabule – Bahňáci“

Dotace: 60 800,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **79 180,00 Kč.**

Dotovaná částka **60 800,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **76,79 %**.

Příloha č. G 1 - 6

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

2.5.4 „Vzdělávací tabule – Migrace“

Dotace: 29 600,00 Kč

Skutečné náklady na tento bod činily: **39 350,00 Kč.**

Dotovaná částka **29 600,00 Kč** činí ze skutečných nákladů **72,22 %**.

Příloha č. H 1 - 6

Dotace na tuto část předmětu podpory byla vyčerpána v plné výši.

5.2. Finanční prostředky poskytnuté MŽP v rámci programu „Životní prostředí, ekosystémy a změna klimatu“ podporovaného z Finančního mechanismu Norska 2021 - 2024

Název akce: Ochrana dudka chocholatého na jižní Moravě 2021 - 2024

Přislíbená celková dotace: 381 181,49 Kč

Vyplacená záloha: 76 236,29 Kč

Skutečné náklady: 238 755,00 Kč

Dotace se propládá ve skutečné výši na základě faktur za provedené práce.

5.3. Finanční prostředky poskytnuté SFŽP - výzva NPŽP 1/2020 - 6.1.F

Název akce: „S dětmi za přírodou“ (dlouhodobý projekt 2021 - 2022)

Výše podané žádosti: 200 000,00 Kč, přiděleno: 101 425,00 Kč

Vyplacená záloha: 0,00 Kč

Skutečné náklady: 176 436,98 Kč

Dotace proplacena v plné výši, který byla přidělena.

5.4. Finanční prostředky od Úřadu práce Brno – město

5.4.1 Dohody o vytvoření pracovních příležitostí v rámci VPP a poskytnutí příspěvku, spolufinancovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu č. BMA-V-2/2021 na období od 1.3.2021 do 31.1.2022 (max. příspěvek 16 000,00 Kč/osoba).

a

Dohody o vytvoření pracovních příležitostí v rámci VPP a poskytnutí příspěvku, spolufinancovaného ze státního rozpočtu a Evropského sociálního fondu č. BMA-V-2/2021 na období od 1.3.2022 do 31.1.2023 (max. příspěvek 16 000,00 Kč/osoba).

Poskytnutý příspěvek	591 412,00 Kč
Vyčerpano	591 412,00 Kč

5.5. Účelový neinvestiční příspěvek z MŠMT na provoz školského zařízení

Prostředky byly poskytnuty na mzdy pedagogických i nepedagogických pracovníků dle výše úvazků a na nákup školních pomůcek.

Poskytnutý příspěvek	1 600 849,00 Kč
Celkově vynaložené náklady	1 600 849,00 Kč

Neinvestiční příspěvek byl vyčerpan v plné výši.

6. Investice

a) Informace o probíhajících investičních akcích

Pořízení projektových dokumentací

- Generel odvodnění a odkanalizování areálu Zoo Brno;
- Zajištění výběhu proti úniku proti úniku šimpanzů podle nových požadavků, návrh a technické řešení vybavení venkovní expozice, alternativní přístup pro transport šimpanzů z východní strany – zpracování studie (ideové řešení);
- Expozice afrických prasat a mangust – zpracování projektové dokumentace pro společné povolení a zajištění vydání společného povolení;
- Tradiční vstup – zpracován návrh tvarového a prostorového uspořádání budoucího vstupního objektu, zpracování projektové dokumentace bouracích prací a projektové dokumentace pro územní rozhodnutí;
- Rozšíření výběhu ledního medvěda – zpracování projektové dokumentace pro společné rozhodnutí a zajištění vydání společného povolení.

Realizované stavební akce

- Voliéra sov;
- Africká savana – ubikace pštrosů;
- Úprava přístupové komunikace pro pěší;
- Žijí tu s námi – dvojexpozice zmijí a užovek;
- Rozšíření expozice psounů;
- Výstavba nových stání pro elektrovozíky.

Probíhající stavební akce

- Služební vjezd a technické zázemí – 1. etapa;
- Expozice šimpanzů – III. etapa.

b) Čerpání příspěvku na investice z rozpočtu MMB

Převody z předchozích let:

Africká savana - ubikace pštrosů, převod z roku 2021 ve výši 2 573 976,82 Kč, vyčerpáno 2 573 976,82 Kč.

V roce 2022 obdržela Zoo Brno následující investiční transfery:

Šimpanzi - III. etapa ve výši 36 300 000,00 Kč, vyčerpáno 5 260 031,46 Kč (zůstatek ve výši 31 039 968,54 Kč navržen ponechat k využití v následujících obdobích).

Lanová dráha ve výši 3 057 532,73 Kč, vyčerpáno 65 525,60 Kč (zůstatek ve výši 2 992 007,13 Kč navržen ponechat k využití v následujících obdobích).

Doplnění a obohacení naučných, sportovních a zábavních prvků v zoo ve výši 3 500 000,00 Kč, vyčerpáno 3 500 000,00 Kč,

Modernizace audiovizuální techniky pro vzdělávání ve výši 1 500 000,00 Kč, vyčerpáno 1 500 000,00 Kč,

Soubor edukačních prvků pro expozici Klokani (Austrálie) ve výši 200 000,00 Kč, vyčerpáno 200 000,00 Kč,
Technologie filtrace bobrů a vlků ve výši 900 000,00 Kč, vyčerpáno 900 000,00 Kč.

IV. Komentář k tabulce „Plán tvorby a čerpání peněžních fondů“

a) Fond investiční v tis. Kč

FOND INVESTIČNÍ							
Stav k 1.1.	Tvorba	Čerpání		Stav k 31.12.			
		Plán	Skutečnost		Plán	Skutečnost	
14 760	Příděl z odpisů z DHM a DNM	15 260	17 872	Financování investičních výdajů	67 500	26 989	51 773
	Transfer na investice od zřizovatele	55 200	45 458	Úhrada investičních úvěrů nebo půjček			
	Transfer na investice ze státních fondů			Odvod do rozpočtu zřizovatele			
	Výnos z prodeje svěřeného DHM			Posílení zdrojů určených na financování údržby a oprav majetku			
	Dary a příspěvky od jiných subjektů						
	Výnosy z prodeje majetku p.o.						
	Převod z rezervního fondu						
	Zmařené investice		672				
	Vyřazení dlouhodobého majetku						
Celkem tvorba	70 460	64 002	Celkem čerpání	67 500	26 989		

Počáteční zůstatek k 1. 1. 2022

14 760 279,43 Kč

Tvorba:

1. Odpisy DHM a DNM
2. Investiční transfer od zřizovatele 2020
3. Zmařené investice

17 872 296,70 Kč
45 457 532,73 Kč
672 104,25 Kč

Celkem

64 001 933,68 Kč

Čerpání :

Africká savana - ubikace pštrosů z roku 2021	3 350 130,56 Kč
Vstupní objekt s parkovištěm pro Zoo	47 014,61 Kč
Šimpanzi - III. Etapa	5 260 031,56 Kč
Lanová dráha	65 525,60 Kč
Doplnění naučných, sportovních a zábavních prvků	3 724 563,16 Kč
Modernizace audiovizuální techniky pro vzdělávání	1 501 868,98 Kč
Edukační prvky pro expozici Klokani	354 508,34 Kč
Technologie filtrace bobrů a vlků	907 035,36 Kč
Strategie rozvoje Zoo	386 133,00 Kč
Pokrytí areálu Wi-Fi signálem	181 134,97 Kč
Expozice sov	3 649 475,99 Kč
Služební vjezd a tech. zázemí	57 896,54 Kč
Provozně technický systém	444 642,00 Kč
Prodejní stánky	1 384 919,72 Kč
Expozice prasat a mangust	491 250,00 Kč
Stání pro elektrovozíky	286 513,12 Kč
Rozšíření výběhu ledního medvěda	1 246 300,00 Kč
Expozice lachtanů	8 000,00 Kč
Expozice zmijí	575 872,88 Kč
Oplocení expozice psounů	496 394,03 Kč
Tradiční vstup	24 572,10 Kč
Venkovní expozice šimpanzů	275 880,00 Kč
Projekt Tygří stezka	49 000,00 Kč
Plocha pro expozice	295 861,94 Kč
Líheň	72 162,00 Kč
Plot u trampolín	40 656,00 Kč
Stříška na turnikety	53 603,00 Kč
Kráječ zeleniny	46 101,00 Kč
Socha Orel	41 698,15 Kč
Kontejner na nákladní automobil	133 391,40 Kč
Ovládání šubru u vlků	70 857,20 Kč
Technické zhodnocení	1 466 167,70 Kč
<i>z toho: Skladovací prostory v zázemí</i>	<i>1 238 701,20 Kč</i>
<i>Docházkový systém ANeT</i>	<i>43 676,32 Kč</i>
<i>Elektromobil Polaris Goupil G4</i>	<i>52 420,48 Kč</i>
<i>Zateplení domku Dětská Zoo</i>	<i>131 369,70 Kč</i>
Celkem	26 989 160,91 Kč

Konečný zůstatek k 31. 12. 2022

51 773 052,20 Kč

Investiční fond má zřízený zvláštní bankovní účet a je plně krytý.

b) Fond rezervní v tis. Kč

FOND REZERVNÍ							
Stav k 1.1.	Tvorba	Tvorba		Čerpání	Čerpání		Stav k 31.12.
		Plán	Skutečnost		Plán	Skutečnost	
14 827	Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	4 000	3 007	Další rozvoj činnosti			18 810
	Peněžní dary	2 500	3 729	Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady			
	Ostatní			Úhrada případných sankcí za porušení rozpočtové kázně			
				Úhrada ztráty za předchozí léta			
				Posílení investičního fondu	5 000		
				Peněžní dary		2 753	
	Celkem tvorba	6 500	6 736	Celkem čerpání	5 000	2 753	

Počáteční zůstatek k 1.1. 2022

14 826 824,16 Kč

Tvorba:

1. Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření z roku 2021	3 006 848,52 Kč
2. Dary - finanční	3 729 159,66 Kč

Celkem **6 736 008,18 Kč**

Čerpání:

1. Čerpání veřejné sbírky medvědi	2 418 388,51 Kč
2. Čerpání veřejné sbírky na projekt Kura – Kura	51 253,58 Kč
2. Čerpání veřejné sbírky na projekt jeřáb mandžuský	6 974,68 Kč
2. Čerpání veřejné sbírky na projekt orel kamčatský	1 908,70 Kč
2. Čerpání veřejné sbírky Jsme v tom spolu	272 953,39 Kč
2. Čerpání veřejné sbírky Jinačovice	1 803,60 Kč

Celkem **2 753 282,46 Kč**

Konečný zůstatek k 31.12. 2022

18 809 546,88 Kč

Rezervní fond má zřízený samostatný bankovní účet a je plně krytý.

c) **Fond odměn v tis. Kč**

FOND ODMĚN							
Stav k 1.1.	Tvorba		Čerpání			Stav k 31.12.	
	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost			
0	Příděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	3 000	700	Odměny zaměstnancům	0	0	700
			0	Překročení prostředků na platy		0	
	Celkem tvorba	3 000	700	Celkem čerpání	0	0	

Počáteční zůstatek k 1.1. 2022 0,00 Kč

Tvorba: 700 000,00 Kč

Čerpání: 0,00 Kč

Konečný zůstatek k 31.12. 2022 700 000,00 Kč

Fond odměn nemá zřízený zvláštní bankovní účet a je plně krytý z běžného účtu.

d) **FKSP**

FKSP							
Stav k 1.1.	Tvorba		Čerpání			Stav k 31.12.	
	Plán	Skutečnost	Plán	Skutečnost			
944	Příděl do fondu na vrub nákladů	910	953	Úhrada potřeb zaměstnanců	925	1 117	723
	Ostatní			Kultura, tělovýchova a sport	100	57	
	Celkem tvorba	910	953	Celkem čerpání	1 025	1 174	

Počáteční zůstatek k 1.1. 2022 944 288,99 Kč

Tvorba :

Příděl do fondu na vrub nákladů 953 169,30 Kč

Celkem **953 169,30 Kč**

Čerpání :

- obědy (příspěvek) 723 100,00 Kč

- rekreace (příspěvek)	8 829,02 Kč
- sport a kultura	18 602,00 Kč
- peněžní dary zaměstnancům	79 500,00 Kč
- penzijní připojištění (příspěvek)	274 600,00 Kč
- tábory (příspěvek)	56 600,00 Kč
- vitamíny a očkování	12 600,00 Kč

Celkem **1 173 831,02 Kč**

Konečný zůstatek k 31. 12. 2022 **723 627,27 Kč**

Tvorba a čerpání prostředků tohoto fondu se řídí dle vyhlášky o FKSP č. 114/2002 Sb., vlastním plánem, směrnicí SM 039 - Používání FKSP a směrnicí SM 070 - Poskytování darů z FKSP.

Fond kulturních a sociálních potřeb má zřízen zvláštní bankovní účet a je plně krytý.

V. Kontrolní činnost

1. Roční plán kontrolní činnosti prováděné organizací

V souladu s § 30 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě byl sestaven roční plán interního auditu v Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkové organizaci (dále jen Zoo Brno) na rok 2022:

Leden, únor, březen, duben (audit č. 1) – Obchodní úsek- vyhodnocení soběstačnosti

Květen, červen, červenec (audit č. 2) – Dodržování interních předpisů v návaznosti na výkaznictví u zaměstnanců pracujících z domova

Srpen, září, říjen, listopad (audit č. 3) – Kontrola veřejných zakázek (zaměřeno na VZMR)

Prosinec (audit č. 4) – **závěrečný shrnující audit**, prověření plnění návrhů doporučení v rámci interních auditů, které byly provedeny v organizaci, roce 2022.

- Zpráva o výsledcích finančních kontrol za rok 2022, výkaznictví

Interní audity prováděné průběžně v organizaci v roce 2022

1. **Audit vnitřního kontrolního systému**
2. **Finanční audit** – Cílem je ověřování údajů vykázaných ve finančních, statistických a jiných výkazech, v rozvaze a v přehledu o peněžních prostředcích – zda je věrně zobrazen majetek, jeho zdroje financování a hospodaření s ním.
3. **Audit shody** – prověřuje dodržování předpisů v rámci organizace.
4. **Audit výkonu** – poskytuje nezávislé ujištění o hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti kontrolovaných činností. Klade si za cíl identifikovat oblasti, kde je výkonnost slabá, a snaží se pomoci kontrolované osobě k jejímu zlepšení.
5. **Audit systému** – prověřuje a hodnotí systémy zajištění příjmů organizace, financování jeho činnosti a zajištění správy veřejných prostředků.
6. **Audit realizace doporučení veřejnoprávní a jiné kontroly uskutečňované u organizace**

2. Vyhodnocení plánu kontrolní činnosti prováděné organizací za rok 2022

2.1. Úvod

V souladu s ustanovením § 31 odst. 3 zákona č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů, v platném znění (dále jen zákon o veřejné kontrole), předkládá vedoucí kanceláře úseku ředitelky Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové ordinace (dále jen Zoo Brno) ředitelce Zoo Brno „Roční zprávu o výsledcích interních auditů realizovaných v Zoo Brno v roce 2022“.

2.2. Audity realizované v roce 2022 - výsledky auditů
audit č.1/2022 – Obchodní úsek- vyhodnocení soběstačnosti
Auditované období: rok 2020,2021

Audit vykonáván v období: 2.1. – 15.5.2022

Předmět auditu: Kontrola zaměřena na vyhodnocení soběstačnosti obchodního úseku.

Cíl auditu: Předmětný Interní audit v organizaci **Zoo Brno a stanice zájmových činností**, p.o. je zaměřen na Obchodní úsek a vyhodnocení jeho soběstačnosti

Auditovaný útvar: ekonomický

Zaměření auditu: Audit výkonu a finanční

Závěr auditu: V rámci předmětného interního auditu č. 1/2022, zaměřeného na vyhodnocení soběstačnosti obchodního úseku byly shledány možnosti zefektivnění popř. navýšení tržeb.

audit č.2/2022 – Dodržování interních předpisů v návaznosti na výkaznictví u zaměstnanců pracujících z domova

Auditované období: rok 2021

Audit vykonáván v období: 1.5. – 15.8.2022

Předmět auditu: Kontrola dodržování interních předpisů v návaznosti na výkaznictví u zaměstnanců pracujících z domova

Cíl auditu: Interní audit v organizaci **Zoo Brno a stanice zájmových činností**, p.o. je zaměřen na kontrolu dodržování interních předpisů v návaznosti na výkaznictví u zaměstnanců pracujících z domova.

Auditovaný útvar: organizace

Zaměření auditu: audit výkonu

Závěr auditu: V rámci provedené kontroly dodržování interních předpisů v návaznosti na výkaznictví u zaměstnanců pracujících z domova v organizaci byly spatřeny drobné nedostatky a rezervy.

audit č. 3/2022 – Kontrola veřejných zakázek (zaměřeno na VZMR)

Auditované období: rok 2022

Audit vykonáván v období: 1.8. – 15.12.2022

Předmět auditu: prověření a kontrola dodržování postupů při zadávání veřejných zakázek, zaměřeno na veřejné zakázky malého rozsahu (VZMR dle platné metodiky zřizovatele organizace a vnitřní směrnice organizace).

Cíl auditu: Cílem interního auditu v organizaci **Zoo Brno a stanice zájmových činností**, p.o. je prověření a kontrola dodržování postupů při zadávání veřejných zakázek (zaměřeno na veřejné zakázky malého rozsahu).

Auditovaný útvar: ekonomický

Zaměření auditu: audit systému a výkonu

Závěr auditu: Kontrolou nebyla zjištěna závažná pochybení v rámci předmětného interního auditu. Doporučení striktní vedení složek jednotlivých VŘ včetně důsledné archivace podkladů.

2.3. Souhrnné zhodnocení výsledků interního auditu

V návaznosti na zákon č. 320/2001 Sb. o finanční kontrole v Zoo Brno a stanici zájmových činností, příspěvkové organizaci, je zpracován pro každý rok plán interního auditu.

Na základě schváleného ročního plánu interních auditů pro rok 2022 bylo v roce 2022 provedeno 5 interních auditů (1 audit finanční, 1 audit systému, 3 audit výkonu).

Celkem tedy bylo v roce 2022 provedeno 5 interních auditů (počet interních auditů v ročním plánu interního auditu byl 6). Žádné závažné nedostatky, které by zásadním způsobem nepříznivě ovlivňovaly činnost Zoo Brno a stanice zájmových činností, příspěvkové organizace, nebyly zjištěny.

VI. Informace o výsledku inventarizace majetku a závazků

1. Vyhodnocení průběhu inventur

Pro zabezpečení inventarizace majetku a závazků k 31. 12. 2022 dle §29 a §30 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví a o inventarizaci majetku a závazků vydal ředitel na základě Směrnice SM-022 Inventarizace majetku a závazků Příkaz ředitele č. 2/2022, obsahující plán inventur dle §5 vyhlášky č. 270/2010 Sb., jmenování inventarizačních komisí a postupy při organizaci a provádění inventur.

Inventarizace proběhla v souladu s Příkazem ředitele ke dni 31. 10. 2022. K tomuto rozhodnému dni byl sestaven Inventurní soupis č. 1. a k 31. 12. 2022, k tomuto rozvahovému dni, byly sestaveny inventurní soupisy č. 2, č. 3 a dodatečný inventurní soupis č. 1. Seznam inventurních soupisů a dodatečných inventurních soupisů včetně uvedení rozsahu seskupení inventarizačních položek je uveden v příloze č. 1 této inventarizační zprávy.

Podklady provedení fyzických i dokladových inventur byly pro jednotlivé inventarizační komise řádně připraveny a členy inventarizačních komisí, kteří byli zodpovědní za zjištění skutečného stavu, zkontrolovány.

2. Informace o zjištěných inventarizačních rozdílech a zúčtovatelných rozdílech

Při zpracování informací uvedených v inventarizačních evidencích osobami zodpovědnými za zjištění skutečného stavu bylo u zjištěných ztrát v rámci norem přirozených úbytků zásob postupováno v souladu se stanovenými limity.

- **Inventurní soupis č. 1:**

Inventarizace dlouhodobého majetku účtovaného na účtech třídy 0 dle jednotlivých evidencí majetku na příslušných lokalitách.

Nebyly zjištěny žádné rozdíly.

Na účtech 041 – Pořízení dlouhodobého nehmotného majetku a 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku byl navržen převod celkem 4 položek do majetku a 3 položky byly vyřazeny. Všechno bylo proúčtováno v roce 2022.

- **Inventurní soupis č. 2:**

- 1) Inventarizace skladů (krmivo, technický materiál, ochranné oděvy KS, elektromateriál, (tm) dílny, (tm) doprava, čistící a hygienické potřeby, čistící a hygienické potřeby KS, kancelářské potřeby, obaly)

Inventarizace byla provedena fyzickým zjištěním a následně porovnána s účetní evidencí k 31. 12. 2022.

Zjištěny byly následující rozdíly:

Sklad krmiva, č. účtu 112/01

Přebytek:	1 081,69 Kč
Manko:	- 2 616,66 Kč
Rozdíl	- 1 534,97 Kč

Zjištěné inventurní rozdíly ve skladech krmiva byly způsobeny u surovin, jako je ovoce a zelenina převážně hnilobou. U suchých granulátů a zrnin se rozdíly vyskytly zejména kvůli nepřesnému navažování jednotlivých krmných dávek v průběhu roku. U sena se ztráty vyskytují každoročně, protože seno v průběhu roku vysychá a při manipulaci dojde občas i k rozsypaní (roztrhnutí balíku). U ostatních surovin typu makrela a myš byly rozdíly způsobené zřejmě špatným výdejem ze skladu při přípravě krmení pro zvířata.

Vzniklé rozdíly byly proúčtovány před ukončením roční účetní závěrky.

Sklad technického materiálu, č. účtu 112/02, 03, 07, 82

Jedná se o technický materiál, ochranné oděvy, čisticí prostředky, kancelářské potřeby

Přebytek:	17 718,68 Kč
Manko:	- 4 452,32 Kč
Rozdíl	13 266,36 Kč

Rozdíly vznikly záměnou při vydání technických materiálů, ochranných oděvů, čisticích a hygienických potřeb a kancelářských potřeb. Rozhodujícími položkami u přebytku byly náhradní díly na vozidla a pracovní obuv. Vzniklé rozdíly byly proúčtovány před ukončením roční účetní závěrky. Tento sklad byl inventarizován k 30.11.2022 při předávání funkce skladníka.

Sklad technického materiálu dílny, č. účtu 112/04, 05

Rozdíl - 1 271,84 Kč

Rozdíl vznikl prořezem materiálu u různých druhů pletiva, jechlů.

Vzniklý rozdíl byl proúčtován před ukončením roční účetní závěrky.

2) Zboží (UP zboží, obaly)

Inventarizace byla provedena fyzickou kontrolou.

Sklady UP (upomínkových předmětů) – č. účtu 132/30 - 35

Přebytek:	4 004,97 Kč
Manko:	- 7 138,26 Kč
Rozdíl:	- 3 133,29 Kč

Rozdíly vznikly především záměnou jednotlivých druhů UP u prodejců – brigádníků, různým počtem předmětů v balení, znehodnocením předmětů při manipulaci.

Vzniklé rozdíly byly proúčtovány před ukončením roční účetní závěrky.

• **Inventurní soupis č. 3:**

Inventarizace finančního majetku proběhla fyzickým přepočítáním pokladen a cenin.

Nebyly zjištěny žádné další inventarizační rozdíly.

Žádné jiné zúčtovatelné rozdíly nebyly zjištěny.

V Brně dne 6. 2. 2023

Mgr. Radana Dungelová,
ředitelka Zoo Brno